

ΑΝΑΤΟΛΗ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΕΤΟΣ Β'.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΦΥΛ. Κ'.

ΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ.

Δὲν εἶναι μόνον οἱ ποιηταί, οἵτινες ἐπλημμύρισαν τὸν κόσμον. Καὶ οἱ φιλόσοφοι ἐπολλαπλασάσθησαν μέγας. Ἄνθρωπος παραμελῶν ἑαυτὸν καλεῖται φιλόσοφος· ἄλλος θεωρεῖται τοιοῦτος, διότι εἶναι ἀναίσθητος ἐν παντί· ἄλλος εἶναι φιλόσοφος, διότι πάντοτε διατίλει ἀφηρημένος. Ὁ συγκαταβατικὸς σύζυγος, ἡ ἐλευθεριάζουσα γυνή, ὁ ἰατρίσκος, ὁ δικηγορίσκος, ὁ ἀναγινώσκων τὸν Ρουσσώ ἢ τὸν Βολταῖρον, ὁ ἀποστηθίζων μυθιστορήματα, ὁ διδασκαλίσκος ὁ γινώσκων τὴν Α'. Β'. καὶ Γ'. κλίσειν, ἅπαντες οὗτοι θεωροῦνται φιλόσοφοι. Ἄρκει μόνον νὰ συντρέξωσι πρὸς τοῦτο περιστάσεις τινές, δυνάμεναι νὰ ὑποθάψωσι πρὸς τῷ κοινῷ τὴν τοιαύτην ἰδέαν· ἀρκεῖ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι νὰ προσλάβωσι σοβαρότητα καὶ ἀξιοπρέπειαν πλαστὴν καὶ συντείνουσιν εἰς ἐπιβεβίωσιν τῆς ἰδέας. Ἀληθές δὲ εἶναι ὅτι τοιοῦτοι ἄνθρωποι πᾶν ἄλλο εἰσὶν ἢ φιλόσοφοι, ἀλλ' ὅμως ὁ χυδῆν λαὸς τοιούτους τοὺς πιστεύει.

Ἄνθρωπός τις φέρ' εἰπεῖν ἐγκλείεται ἐντὸς δωματίου πεπληρωμένου ὑπὸ βιβλίων ἐσκοπισμένων, ἀναγινώσκει ἀπελπιστικῶς ἀπὸ πρωίας ἄχρις ἐσπέρας, καὶ μισεῖ τὸ θέατρον τὴν μουσικὴν, τὰς τέχνας, τὸ ὠραῖον φύλον· μεταβάλλεται εἰς ἠθικὴν μούμιαν· ἔχει νοῦν, ἀλλὰ στερεῖται παθῶν καὶ καρδίας. Ὁ τοιοῦτος θεωρεῖται ὡς φιλόσοφος, ὅστις, ὅπως ἀφιερῶθῃ εἰς τὴν μελέτην, ἐγκατέλιπε δῆθεν τὸν κόσμον!

Ἄλλος τις περιφρονεῖ τὰ βιβλία καὶ τὰς ἐπιστήμας· ἐπαίρεται μάλιστα ἐπὶ τῇ ἀμαθείᾳ του· εἶναι ὅμως εὐστροφὸς καὶ πονηρὸς ὡς δειβόλος· οὗτος εἶναι, σοὶ λέγουσιν, ἄνθρωπος μὲ νοῦν· δὲν εἶναι πεπαιδευμένος, ἀλλὰ γινώσκει τὸ συμφέρον του· εἶναι πρακτικὸς φιλόσοφος.

Ἄλλος εἶχε φίλους, ἀλλ' ἐπῆλθε στιγμή, καὶ ἦν ἀνεκάλυψέ τις ἐξ αὐτῶν δολίους καὶ ἀπατεῶνας. Οὗτος δὲν πιστεύει πλέον εἰς τὴν φιλίαν καὶ οὐδένα πλέον ἀγαπᾷ ἐπὶ τῆς γῆς. Θὰ γείνω, σοὶ λέγει, φιλόσοφος.

Ἄλλος ἀγαπᾷ πάντας, ἐμπιστεύει-

ται πάντας, έχει φίλους όλον τὸν κόσμον· κολακεύει αἰσχροῦς τοὺς πλουσίους, εἶναι φιλόφρων πρὸς τοὺς πτωχοὺς· εἶναι ὅμως ἀχρεῖος, μοχθηρὸς, δόλιος. Καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι φιλόσοφος· πάντες τὸν θεωροῦσι τοιοῦτον.

Ἄλλος φοιτᾷ εἰς τὰ οἰνοπωλεῖα, μεθύσκειται εὐκόλως, δὲν θέλει διόλου νὰ ἀκούσῃ περὶ σεμνότητος καὶ πολιτισμοῦ καὶ καλῶν ἡθῶν. Ὁ τοιοῦτος θαυμάζεται πρὸ πάντων. Εἶναι, σοὶ λέγουσι, φιλόσοφος.

Ἐτερός τις δὲν ἐλεεῖ τὸν πτωχὸν κατ' οὐδένα τρόπον· σοὶ λέγει ὅτι οἱ πτωχοὶ εἰσὶν ἀγύρτι. Κλείει τὴν παρούσαν κατάστασιν τοῦ κόσμου· ἐπαινεῖ τοὺς παρελθόντας χρόνους· σοὶ λέγει ὅτι ἐπόθει νὰ μὴ ἔζη ἐν τοιαύτῃ ἐποχῇ· καθίσταται μισάνθρωπος· περιφρονεῖ τοὺς ἱερωτέρους δεσμούς· καθίσταται ὁ Ἡράκλειτος τῆς ἐποχῆς, καὶ πάντες τὸν καλοῦσι φιλόσοφον.

Ἄλλος μιμεῖται τὸν Δημόκριτον· περιπαίξει ὅλα καὶ γελά ὅλα. Τῷ ἀναγγέλλουσι θάνατον; Ζωὴ εἰς ἡμᾶς, ἀπαντᾷ. Ναυάγιον; ἢ θάλασσα, σοὶ λέγει, εἶναι φυσικὸν νὰ πράττῃ τοιαῦτα νόστιμα. Πυρκαϊάν; ὦ! σοὶ ἀπαντᾷ, οἱ ἐκεῖ πλησίον εὐρεθέντες θὰ ἔσκασαν ἀπὸ τὴν ζέστην. Ὁ τοιοῦτος εἶναι μέγας φιλόσοφος.

Ἐρχεται ἔπειτα ὁ κατ' ἐξοχὴν φιλόσοφος. Οὗτος εἶναι ὑπομονητικὸς καὶ ἀτάραχος· ὑποφέρει πᾶσαν προσβολὴν με ἀνεξικακίαν ὄνου. Εἶναι φιλόσοφος στωϊκός.

Βλέπετε λοιπὸν, φίλοι ἀναγνώσταί, ὅτι ὁ τῶν φιλοσόφων κατάλογος εἶναι

ἀπέραντος. Καὶ ὅμως οἱ ἀληθεῖς φιλόσοφοι, οἱ Σωκράτεις, εἰσὶν ὀλίγοι, ὀλίγιστοι.

ΑΙ ΠΥΡΑΜΙΔΕΣ.

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε προηγ. φυλλάδ.)

Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς πυραμίδος ὑπάρχει εὐρὸ τετράγωνον 30 ποδῶν, συγκείμενον ὑπὸ ἑξ ὀγκωδῶν λίθων, ἀκανονίστως τοποθετημένων, ἐφ' ὧν οἱ περιηγηταί, ἀποξέοντες πολλάκις ἄλλων ὀνόματα, ἐλάξουσιν φιλοδόξως τὰ ἴδια.

Διὰ τὰ θαυμάσια τὰς τὴν ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῆς πυραμίδος θέαν, καλὸν θὰ ἦτο νὰ προτιμηθῇ πρὸς τοῦτο ἡ ἀνάβασις κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πλημμύρας τοῦ Νείλου, ἢ κατὰ Δεκέμβριον, Ἰανουάριον ἢ Φεβρουάριον, ὅτε ἡ Αἴγυπτος πᾶσα εἶναι πράσινος τάπης, ἐφ' οὗ ζωηρῶς θάλλει ἡ χλόη. Δύο κόσμοι διαφοροὶ ἐκτιλύσσονται τότε ἐνώπιόν σου. Θάλασσα καὶ ξηρά. Ἐπὶ τῆς πρώτης βλέπεις ἀναριθμήτους πόλεις καὶ χωρία ὡς νησίδρια. Ἐπὶ τῆς δευτέρας ἀπέραντον λειμῶνα πρασινίζοντα θελκτικῶς, ἐνιαχοῦ δὲ ποικιλόχρουν, ἀπολήγοντα εἰς ὄρη καὶ δάση. Πρόσθετες τὸν Νεῖλον, ὅστις πρὸς ἀνατολὰς ἔρπει ἐν μέσῳ τοῦ λειμῶνος ὡς ὄφιν πελώριον, φέρων πανταχοῦ τὴν εὐφορίαν καὶ τὸν πλοῦτον, καὶ θὰ νοήσης ἀτελῶς τὴν λαμπρὰν ὄντως σκηνογραφίαν ταύτην.

Εἶναι ἐπίσης τερπνοτάτη ἡ ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς πυραμίδος θέα τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου. Ὁ οὐρανὸς ἀπὸ γλαυκοῦ μεταβάλλεται εἰς βαθὴν κυανοῦν· εἶτα εἰς ροδόχρουν· καὶ τέλος τὸ μέγα ἄστρον τῆς ἡμέρας, σπινθηροβολοῦν, ἐμφανίζεται ἀπὸ τοῦ ἀραβικοῦ ὄρους· ἀκτινοβολεῖ τότε τοῦ Νείλου τὸ νᾶμα, αἱ δὲ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ἐξαπλούμεναι ἐπὶ τῆς πεδιάδος καὶ τῆς ἀτέρμονος ἐρήμου, φαιδρύνουσι τὴν περὶ σὲ φύσιν. Ὅταν ὅμως τὸναν-

τίον ἡ σελήνη ἀνατέλλῃ, νομίζει τις ὅτι βλέπει ἐμφανιζόμενον τὸν φάρον τοῦ θανάτου, ἢ φέρει ἐν τῷ σκότει τῆς νυκτὸς ὁ Χάρων, ὅπως ὀδηγήσῃ τοὺς νεκροὺς πολίτας τῆς ἀρχαίας Μέμφιδος.

Ὁ Πλούταρχος ἀναφέρει ὅτι ἡ ἡχώ ἐπαυλαμβάνει τετράκις ἢ πεντάκις τὴν λέξιν, ἢν ἀπὸ τῆς πυραμίδος ταύτης ἤθελε τις ἀπαγγεῖλαι. Τοῦτο ὅμως δὲν φαίνεται ἀληθές, καθόσον οὐδεὶς τὸ ἐβεβαίωσε μέχρι τοῦδε.

Ὁ Galice Βένης κατὰ τὸ 1844 ἐνόμισεν ὅτι ἀνεῦρε πρὸ τῆς πυραμίδος ταύτης πρὸς βορρᾶν ἐρείπια ἀμφιθεάτρου. Ἐλησμόνησεν ὅμως ὁ ρηθεὶς ὅτι ἡ θέσις ἐκείνη ὄριστα διὰ τὴν εἰρήνην τῶν νεκρῶν καὶ οὐχὶ διὰ τὴν τέρφιν τῶν ζώντων. Ἐκτὸς ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ ὑποθετὸν ὡς ἀμφιθέατρον, ἦτο ἡμικύκλιον ἐν ᾧ παρεκάθητο οἱ 42 δικασταί, οἵτινες πρὸ τῆς ταφῆς τοῦ νεκροῦ τοῦ βασιλέως ἐδίκαζον τὴν ψυχὴν του.

Ἡ δευτέρα πυραμὶς, ἡ κληθεῖσα τοῦ Κεφρήνου, ἢ Χεβρήνος ἔχει περίμετρον 600 ποδῶν καὶ ὕψος 398 ποδῶν. Ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ βορρᾶ καὶ τοῦ ζεφύρου ὑπάρχει πρὸ αὐτῆς λάκκος ἐσκαμμένος ἐν αὐτῷ τῷ ὄρει.

Ὁ Μπελτζόνης ἀνεκάλυψε τὴν εἰσοδὸν τῆς τῆ 2 Μαρτίου 1816, κατὰ τὴν αὐτὴν προσηλωτὴν τῷ πεπολιτισμένῳ κόσμῳ. Ἡ εἰσοδος αὕτη εἶναι πρὸς βορρᾶν· ἐκλείετο δὲ ὑπὸ ροδόχρου γρανίτου ὄρειου, ἄριστα διατηρουμένου. Ἡ διόδος ὅμως εἶναι ἐνοχλητικὴ, διότι ὑπάρχουσι λίθοι πολλοὶ ἐσπαρμένοι ἐν αὐτῇ, ἡ δὲ ἐσωτερικὴ τῆς κατάστασις εἶναι ἐλεεινὴ λίαν.

Ἐπιγραφή εὐρεθεῖσα ἐν τῇ νεκρικῇ αἰθούσῃ εἰς γλῶσσαν ἀραβικὴν, ἀποδεικνύει ὅτι οἱ ἀραβες εἶχον εἰσδύσει ἐν αὐτῇ κατὰ τὸν 11^{ον} αἰῶνα. Πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἀπηλιώτου ὑπάρχουσιν ἐρείπια ναύσκου, οὗ μνηεῖον ποιεῖται ὁ Πυθαγόρας.

Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς δευτέρας ταύτης

πυραμίδος, λέγει ἱστορικὸς τις Ἄραψ, ἡγέρετο ἀνδριάς ἐκ χρυσοῦ, ἔχων ὕψος 40 πήχεων καὶ παριστῶν τὸν βασιλέα, οὐτινος τὸ πτώμα ἀνεπαύετο ὑπὸ τὴν πυραμίδα· προστίθησι δὲ ὅτι ἡ φυσιογνωμία τοῦ προσώπου του διεκρίνετο καθαρῶς ἐκ τοῦ ὄρους Μοκατάν, ἦτοι εἰς τριῶν λευγῶν ἀπόστασιν! Ὁ κ. Maillet ἀνέφερον εὐπίστως τοῦτο εἰς τὰς περὶ Αἰγύπτου ἐπιστολάς του, χωρὶς ποσῶς νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἡ κορυφὴ τῆς πυραμίδος εἶναι οὕτως ὀξεῖα, ὥστε οὐδεὶς ἀνδριάς ἠδύνατο ἐπ' αὐτῆς νὰ στηθῇ, πολλῶ δ' ἦττον ἀνδριάς τοιούτων κολοσσιαίων διαστάσεων.

Ὁ Διόδωρος ἀποδίδει τὴν ἔγερσιν τῆς πυραμίδος ταύτης, ὡς προέφημεν, εἰς τὸν Ἄμμασιν, 569 ἔτη π. Χ. κατὰ τὸν κατάλογόν του τῶν Φαραῶ.

Οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς διατείνονται ὅτι ἡ πυραμὶς αὕτη ἦτο περιεκαλυμμένη ὑπὸ κοινάματος συγκειμένου ἐκ γύψου καὶ ἄμμου. Κατὰ τὸν Νόρδεν τὸ περιεκάλυμμα ἦν ἐκ γρανίτου. Καθ' ἡμᾶς ὅμως περιεκαλύφθη, ἢ ἐγένετο ἐναρξὶς καλύψεως αὐτῆς, διὰ τιτανολίθου λευκοῦ καὶ λίαν καθαροῦ, ὡς διακρίνεται ἔτι καὶ νῦν ἐν τῇ ἐχατιᾷ αὐτῆς.

Τὸ μέγιστον ὕψος τῶν δύο ἀνωτέρω περιγραφείσων πυραμίδων, ἀποδεικνύει τὴν θαυμασίαν δύναμιν τῆς ἀνθρωπίνης ἰσχύος· ἀποβάνουσι δὲ αὐταὶ μνημεῖα ἀξιοθαύμαστα καὶ διεγείροντα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ θεατοῦ ἀπερίγραπτον αἴσθημα.

Οὐδὲν τερπνότερον τοῦ δριζόντος καθ' ἡν στιγμὴν ὁ ἥλιος δύει ἐν μέσῳ τῶν δύο πυραμίδων. Τὸ θέαμα τοῦ μεσουρανοῦντος ἡλίου ἢ τῆς πλησιφαοῦς σελήνης ὑπεράνω τοῦ Βεζουβίου ἢ τοῦ κόλπου τῆς Νεαπόλεως, τοῦ Σορρέντου, τοῦ Πανσιλύπου, τῆς Μεσσῆνης, εἶναι θέαμα ἄξιον θαυμασμοῦ· εἶναι ὅμως μὴδὲν παραβαλλόμενον πρὸς τὸ τῆς Αἰγύπτου. Τὸ θέαμα ἐνταῦθα εἶναι τοιοῦτον, ὥστε δυσκόλως δύναται νὰ παρασταθῇ διὰ γραφίδος.

Ἡ τρίτη τέλος πυραμίδς, πρὸς τὸ μέρος τῆς ἐρήμου, κκεῖται τοῦ Μυκερίνου. Ἐχει βάσιν 280 ποδῶν καὶ ὕψος 162. Πόρωθεν φαίνεται διερρηγμένη πρὸς τὸ μέρος τοῦ βορρᾶ. Τὸ ρῆγμα τοῦτο ἐπήνεγκεν ὁ Ὄσμάν-βεν-Γιουσούφ, τὸ 1197 ἀφοῦ ἀφῆρσεν ἑκατοντάδας τινὰς λίθων, ὅπως ἀνεύρη τὴν εἰσοδὸν παρητήθη δὲ τοῦ σχεδίου του, ὡς ἀποδάντος ἀκάρπου. Ὁ Wys κατὰ τὸ 1837 ἔφθασεν εἰς τὸ αὐτὸ ἄκαρπον ἀποτέλεσμα. Ἀργότερον ὁμοῦς ἠνοιχθη κατὰ τὴν βάσιν της.

Ὁ Μυκερίνος ἦτο δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Χέοπος. Οὗτος ἠνοιξε τοὺς ναοὺς καὶ καθιέρωσε τὴν λατρείαν τῶν Θεῶν, ἣν ἐβεβήλωσεν ὁ πατήρ του, καὶ ἀπέδωκε τοῖς λαοῖς του τὴν ἐλευθερίαν, ἣν τοῖς ἐστέρον ἐπὶ μακρὸν χρόνον οἱ προκατόχοί του. Ὑπάρχει γνώμη ὅτι τὴν τρίτην ταύτην πυραμίδα ἤρξατο οἰκοδομῶν ὁ ρηθεὶς βασιλεὺς τὸ 1072 περίπου π. Χ. ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν Βασιλέων τοῦ Ἡροδότου, ἀλλ' ὅτι δὲν ἐπερατώθη ἡ ἐξωτερικὴ ἐργασία τοῦ μνημείου, ἕνεκα τοῦ ἐπελθόντος θανάτου τοῦ βασιλέως. Ἐάν δὲ ἀκολουθήσωμεν τὴν χρονολογίαν τοῦ Μανέθωνος, ἡ ἔγερσις τῆς πυραμίδος ἤρξατο τὸ ἔτος 4839 π. Χ.

Μετὰ τὸ πέρας αὐτῆς, ὡς γράφει μεταφραστὴς τις ἱερογλυφικῶν, οἱ Αἰγύπτιοι ἀπέδωκαν αὐτῇ τιμὰς θείας, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ δικαίου καὶ ἐναρέτου Μυκερίνου ἀνεγράφη εἰς τὰ ἱερὰ βιβλία. Λέγει δὲ ὁ ρηθεὶς μεταφραστὴς ὅτι τὸ πῶμα τοῦ σαρκοφάγου του ἔφερε τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν :

« Ὡ σὺ, Βασιλεῦ Ὅσιριε Μεγκάουρα (Μυκερίνε), ἀθάνατε, υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ, ὃν ἐγέννησεν ἡ Θεὰ Νουῶθ (ὁ οὐρανός), ἥτις σοὶ ἐπέτρψε νὰ ἦσαι Θεὸς καὶ κηδύνησεν ἵνα οἱ ἐχθροὶ σου ἐξελθῶσιν· ὦ σὺ Μεγκάουρα ἀθάνατε! »

Ἐν τούτοις οὔτε περὶ τοῦ σαρκοφάγου

τούτου, οὔτε περὶ ἄλλου τινὸς ἀναφέρουσιν οἱ ἀρχαῖοι καὶ νέοι ἱστορικοὶ, οὐδ' ὑπάρχει μουσεῖον ἐν τῷ κόσμῳ κατέχον τοιοῦτον σαρκοφάγον μὲ τοιαύτην ἐπιγραφὴν.

Ἄλλοι ἀποδίδουσι τὴν ἔγερσιν τῆς ρηθείσης πυραμίδος εἰς τὴν Νίτοκριν. Φαίνεται δὲ ὅτι ἡ πυραμὶς αὕτη ἀνωκοδομήθη ἐκ δευτέρου κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ μηχανικοῦ Πέρριγκ. Ὁ Rougé λέγει, ὅτι ἡ βασίλισσα Νίτοκρις οἰκειοποιήθησεν τὴν πυραμίδα τοῦ Μυκερίνου, ἀφῆκε τὸν σαρκοφάγον αὐτοῦ ἐν ὑποδεστέρα ἀιθούσῃ καὶ ἔθετο τὸν ἴδιον σαρκοφάγον ἐν τῇ θέσει του. Πρὸς δε αὕτη ἐνέδυσεν ἐκ νέου τὴν πυραμίδα κατὰ τὸ 113 δι' αἰθιοπικῶν λίθων μελανῶν. Ἄλλ' ὁ Δ^ο Βρουῆ ἀντιλέγει ὅτι ὁ βασιλεὺς Σάφρα (Σούφης ὁ Β') μετεχειρίσθη αἰθιοπικοὺς λίθους κεχρωματισμένους, ὅπως σχηματίσῃ τὸ πρῶτον πρὸς τὴν βάσιν μέρος τῆς τρίτης πυραμίδος. Ὁ κ. Γοβέρτ διατείνεται ὅτι τὸ ὑλικὸν ἐξ οὗ αὕτη κατασκευάσθη ἦν ἐκ γρανίτου λίθου ἐρυθροῦ τῆς Ἐλεφαντίνης! Καὶ ὁμοῦς ἡ πυραμὶς αὕτη φαίνεται, καὶ οὐδεὶς εἶναι τυφλὸς ἐπὶ τασοῦτον, ὥστε νὰ μὴ διακρίνη τὸ ἐρυθρὸν ἀπὸ τοῦ ὑπομέλανος, διότι ὑπομέλαν ἐστὶ τὸ χροῶμα τῆς πυραμίδος.

Ἡ ποιήτρια Σαπφὼ διατείνεται ὅτι ἡ πυραμὶς αὕτη ἦτον ὁ τάφος τῆς Δωρίχης, φίλης τοῦ ἀδελφοῦ της Χαράξου τοῦ ἐκ Μιτυλήνης. Ὁ Στράβων δὲ καὶ ὁ Πλίνιος ὑποστηρίζουσιν ὅτι αὕτη ἦν ὁ τάφος τῆς Ροδόπης, ἐλθούσης εἰς Αἴγυπτον μετὰ τοῦ Σαμίου Ξάνθου, ὅπως μετέβη τὸ ἐπάγγελμα τῆς ἑταίρας. Ἐρασθέντες αὐτῆς διοικηταὶ τινες ἐπαρχιῶν τῆς Αἰγύπτου, ἀνήγειρον αὐτῇ τὴν πυραμίδα ἀναλώμασι τοῦ δημοσίου, ὅπως ἀξιοθῶσι τῆς εὐνοίας της. Ἄλλοι τέλος ἀποδίδουσι τὴν ἀνέγερσιν της τῷ Ἰνάρφ, υἱῷ τοῦ Ψαμμητίχου. Οἱ λοιποὶ συγγραφεῖς ἐκφέρουσι γνώμας ἄλλας, ἀς ἀναγράφοντες, οὐδὲν ἄλλο θὰ ἐπράττομεν, ἢ νὰ συγ-

χύσωμεν πλείοτερον τὸν νοῦν τοῦ ἀναγνώστου.

Πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἀπηνιώτου διακρίνεται εὐρὺ τετράγωνον ἐκ μεγάλων συγκείμενον πετρῶν, ἀναμφηρίστως ἀνήκον εἰς τὸν ναόν, ὃν ὅτε ὁ Πυθαγόρας καὶ ὁ Ἀβδαλλατίφ ἀναφέρουσιν ὡς κείμενον πρὸ τῆς τρίτης ταύτης πυραμίδος, πρὸς ὃν ἔφερον ὁδὸς καὶ νῦν ἔτι κκεῖως διακρινομένη.

Αἱ λοιπαὶ τρεῖς μικραὶ πυραμίδες, κατὰ τὸν Διόδωρον, ἐχρησίμευσαν ὡς τάφοι τῶν συζύγων καὶ θυγατέρων τῶν Φαραῶ, τῶν ἐγειράντων τὰς τρεῖς μεγάλας. Αἱ ἄλλαι ἔτι μικρότεραι πυραμίδες, περὶ ὧν οἱ ἱστορικοὶ οὐδένα ποιοῦσι λόγον, καὶ ὧν μόναι αἱ βάσεις σώζονται, φαίνεται ὅτι κατὰ τινὰ φήμην καταστράφησαν, ὅπως διὰ τοῦ ὑλικῶν κατασκευασθῆ τὸ τεῖχος τῆς Φοστάτης, ὅπερ ἤγειρεν ὁ Ἕλλην εὐνοῦχος Καρακοῦς. Διότι οἱ λίθοι τοῦ ὄρου, ὅπερ κεῖται ἐγγὺς τῆς Φοστάτης, εἰσὶν οὐχὶ λίαν σκληροὶ, ἐνῶ οἱ τῶν πυραμίδων, εἰσὶν ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ σκληρότεροι.

Ὁ Δρ. Βρουῆ λέγει ὅτι ἡ γλυπτικὴ καὶ ἡ ζωγραφικὴ τῶν Αἰγυπτίων φαίνονται ἐν ταῖς πυραμίσι καὶ τοῖς τάφοις. Οἱ τάφοι βεβαίως ἔχουσι τοιαύτας νὰ ἐπιδείξωσι—τάφοι ὁμοῦς μετεγενέστεροι τῶν πυραμίδων—ἀλλ' αἱ πυραμίδες, οὔτε γλυφᾶς, οὔτε ζωγραφίας παρουσιάζουσι.

Περαιούντες τὴν περὶ τῶν πυραμίδων τῆς Γκιζῆ πραγματείαν μας, ἀγγέλλομεν εὐχαρίστως ὅτι πρὸ τινῶν ἡμερῶν ὁ κ. Μάσπερος ἀνεκάλυψε τὴν εἰσοδὸν τριῶν πυραμίδων ἐν Σαχάρα, ὧν μία ἀνήκει τῷ βασιλεῖ Ὄονας τῆς Ε'. δυναστείας. Αὕτη εἶναι πλήρης ἐπιγραφῶν ἐξ ἱερογλυφικῶν, (κατ' ἐξαιρέσειν, διότι, ὡς προείρηται, ἱερογλυφικαὶ ἐπιγραφαὶ εἰς ἄλλην πυραμίδα δὲν εὑρέθησαν), περιγραφουσῶν λεπτομερῶς τὴν θρησκείαν τῶν Αἰγυπτίων. Ὁ κ. Μάσπερος μετ' ὀλίγας ἡ-

μέρας ἀπέρχεται εἰς Παρίσιους πρὸς δημοσίευσιν αὐτῶν. Ἡ τοιαύτη ἀνακάλυψις εἶναι βεβαίως πολυτιμοτάτη καὶ λίαν σπουδαία, διότι θέλει διαλευκάνει πολλὰ ἀμφίβολα καὶ ποιήσῃ ἡμῖν γνωστὰ πολλὰ τέως ἄγνωστα.

Ἡ ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΑ.

Ἡ τέχνη αὕτη εἶναι τόσον ἀρχαία, ὅσον σχεδὸν καὶ ἡ τοῦ γράφειν· διότι ἡ εὐκολία τοῦ μεταβιβάζειν εἰς ἄλλους τοὺς στοιχοσμούς μας ἐγγράφως, φυσικὸν ἦτο νὰ γεννηθῆ καὶ τὴν ιδέαν τοῦ νὰ διαβιβάζωμεν αὐτοὺς κρυπτογραφικῶς. Ἐάν δε ἀληθὲς εἶναι τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Ρορε ὅτι ὁ ἐρωτικὸς τηλεγράφος, ὅστις ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ἀκτὴν μετέδιδε τοὺς στεναγμούς, τὰ δάκρυα, τοὺς πόθους, ὑπῆρξεν ἐφεύρεσις ἐρῶντος τινὸς νεανίου, βεβαίως ἡ κρυπτογραφικὴ ἐφεύρεσις εἶναι ἔργον ἐρασθείσης τινὸς νεανίδος, διότι φυσικὸν ἦτο νὰ γεννηθῆ εἰς αὐτὴν ὁ φόβος μὴ ἡ ἐπιστολὴ της ἤθελε περιπέσει εἰς χεῖρας ἄλλας παρὰ τὰς τοῦ παρ' αὐτῆς ἀγαπωμένου. Βέβαιον δὲ εἶναι ὅτι αἱ σφραγίδες ὡς βεβαιωτικὰ σημεῖα ἦσαν ἐν χρήσει ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, ἐνῶ πρὸς σφράγισιν ἐπιστολῶν μόλις ἀρτίως ἐχρησίμευσαν· ἀλλ' ἡ κρυπτογραφία εἶναι καὶ τῶν σφραγίδων ἀρχαιοτέρα.

Ἄλλ' ἂν ὁ ἔρωτος, ὅστις, κατὰ τὸν Ὀβίδιον, ἀγαπᾷ τὰ μυστήρια, ὑπῆρξε προαιωνίως ὁ ἐφευρέτης κρυφίων τεχνῶν, καὶ ὁ πόλεμος ἔσχεν ἀνάγκην τοιούτων. Τὸντεῦθεν ἐγεννήθη ἡ ἀνάγκη τοῦ μεταβιβάζειν τὰς διαταγὰς, εἰδήσεις καὶ πληροφορίας τοιοτοτρόπως, ὥστε ἐάν κατὰ σύμπτωσιν τὸ στελλόμενον ἔγγραφον περιέρχεται εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ, οὗτος νὰ μὴ δύναται νὰ λάβῃ γινῶσιν τοῦ ἐν αὐτῷ περιεχομένου. Ἐάν δὲ ἡ κρυπτογραφία διὰ συμπαθητικῆς μελάνης καὶ ἄλλων περιέργων ἐφευρημάτων ἀπεδόθη τοῖς

έρρασταίς, ἢ συμβολικῆ γραφῆ λέγεται ὅτι ἐφευρέθη ὑπὸ τινος στρατηγοῦ τῆς Σπάρτης.

Ἡ μελάνη ἢ καλουμένη συμπαθητικῆ, ἔσως ἕνεκα τῆς χρήσεως αὐτῆς ἐκ μέρους πρὸς ὁσίων συμπαθούντων πρὸς ἄλληλα, ἐστὶν ὑγρὸν μηδὲν καταλείπον ἐπὶ τοῦ χάρτου ἴχνος, ὅπερ ὅμως διὰ χημικῆς βοήθειας γίνεται καταφανὲς ὑπὸ ποικίλα χρώματα.

Διὰ τοῦ ζωμοῦ τῶν κρομμύων γράφονται χαρακτηριστὲς ἀόρατοι, οἵτινες, ἐὰν θερμομανθῶσιν ἀκολουθῶς, ἀποβαίνουν ὑπομέλανες. Ἡ χημικὴ εὔρε πολλὰ εἶδη τοιαύτης μελάνης. Ἡ ἀρίστη ὅμως συμπαθητικὴ μελάνη σύγκριται ἐξ ὑδατῶδους διαλύσεως ὑδροχλωρικοῦ κοβάλλου εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε αὐτὴ φαίνεται καθ' ὀλοκληρίαν ἀχρῶς. Ἐὰν τὸ διαλυθὲν ἄλας καὶ τὸ ὕδωρ ὡς καθαρὰ, οἱ χαρακτηριστὲς καθίστανται ἀόρατοι, ὅταν δὲ ἐλαφρῶς θερμομανθῆ ὁ χάρτης, προσλαμβάνουσι χρῶμα γλαυκόν. Ἀμα πάλιν ὁ χάρτης ψυχρανθῆ, ἐξαφανίζονται τέλει. Τὴν ἐξαφάνισιν αὐτῶν ἐπιτυγχάνομεν πάραυτα, ἐμφυσῶντες ἐπὶ τοῦ χάρτου. Ἐὰν εἰς τὸ ὑδροχλωρικόν κοβάλλον προσθέσωμεν μικρὰν δόσιν ὑδροχλωρικοῦ σιδήρου, ἢ συμπαθητικὴ μελάνη καθίσταται πρασίνη.

Τὸ μειονέκτημα τῶν εἰδῶν τούτων τῆς μελάνης συνίσταται εἰς τοῦτο, ὅτι εἰσὶ πασίγνωστα τὰ μέσα δι' ὧν ἕκαστος δύναται νὰ ἀναγνώσῃ τὰ γραφόμενα. Ὁ σκοπὸς λοιπὸν τῆς κρυπτογραφίας ναυαγεῖ πολλάκις δι' αὐτῶν. Ἐπεδόθησαν ὅθεν εἰς τὴν εὔρεσιν ἄλλων μέσων καταλληλοτέρων. Ἐξ αὐτῶν δύο ἢ ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα, ὅπως μεταβῶμεν ἔπειτα εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ σπουδαιότερου κρυπτογραφικοῦ τρόπου, τοῦ συμβολικοῦ.

Τὰ δύο ταῦτα μέσα εἰσὶ τὰ ἐξῆς.

Α'. Λαμβάνονται δύο φύλλα χάρτου, εἰς τὰ ὁποῖα κατασκευάζονται δύο ἰσομεγεθεῖς ὅπκι διὰ ψαλλίδος. Εἰς λαμβάνει τὸ ἐν ἐξ

αὐτῶν, ἕτερος δὲ τὸ ἄλλο. Ὅταν ὁ εἰς θέλη νὰ γράψῃ πρὸς τὸν ἄλλον μυστικὸν τι, θέτει τὸ φέρον τὴν ὀπὴν φύλλον ἐπὶ ἐτέρου φύλλου κοινοῦ, καὶ τὸ μυστικὸν γράφει εἰς τὸ ὑπὸ τῆς ὀπῆς σχηματιζόμενον κενόν. Ἀφαιρεῖ ἔπειτα τὸ φέρον τὴν ὀπὴν φύλλον καὶ πληροῖ τὰ κενὰ τοῦ κοινοῦ φύλλου διὰ λέξεων ἀδιαφόρων, προσπαθῶν νὰ συγχύσῃ τὴν ἔννοιαν τῶν προσθέτων λέξεων μὲ τὴν τῶν γραφειῶν πρότερον. Ὁ λαμβάνων τὴν ἐπιστολήν, θέτει ἐπ' αὐτῆς τὸ ἰδικόν του φύλλον τὸ φέρον τὴν ὀπὴν, καὶ ἀναγινώσκει.

Β'. Γεμάχιον χάρτου περιστρέφομεν εἰς ξύλον τι ἐλικοειδῶς· εἶτα γράφομεν ἐπ' αὐτοῦ κατὰ μῆκος τοῦ ξύλου. Ἐκτυλίσσοντες εἶτα τὸν χάρτην, πέμπομεν αὐτὸν τῷ ἀνταποκριτῇ, ὅστις, περιτυλίσσων αὐτὸν εἰς ὁμοίον ξύλον, ἀναγινώσκει τὰ γραφόμενα, ἅπερ ἄλλως θὰ καθίσταντο ἀκατάληπτα. Τὸ μέσον τοῦτο ἐγίνωσκον καὶ οἱ ἀρχαῖοι Λακεδαιμόνιοι, τὸ δὲ ξύλον εἰς 8 περιστρέφον τὸν χάρτην, ἐκάλουν *οκυτάλην*.

Ἐλθωμεν νῦν εἰς τὴν συμβολικὴν γραφήν.

Ἡ συμβολικὴ γραφῆ συνίσταται εἰς χαρακτηριστῆρας συνθηματικούς καὶ ἐπ' ἀπειρον ποικιλομένους.

Ἡ γραφῆ αὕτη διακρίνεται εἰς ἐμπορικὴν καὶ διπλωματικὴν.

Ἡ πρώτη σημεῖοι τὴν τιμὴν εἰς ἣν θὰ πωληθῶσι τὰ ἐμπορεύματα, ἢν παρατηρῶν ὁ ἀγοραστὴς δὲν νοεῖ. Ἐκαστος ἔμπορος κατέχει μόνος αὐτὸς τὴν κλειδὰ τῆς ἰδίας του συμβολικῆς γραφῆς. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γίνεται οὕτω. Ὁ ἔμπορος ἐκλέγει μίαν οἰκονομικὴν λέξιν, ἢς τὰ στοιχεῖα δέον ν' ἀνέρχωνται εἰς 10 καὶ νὰ ὦσιν ἀνόμοια. Ἐπὶ παραδειγματικῶς λαμβάνει τὴν λέξιν *περιφήμους*· τὸ π εἶναι ὁ ἀριθ. 1, τὸ ε ὁ 2, τὸ ρ ὁ 3, τὸ ι ὁ 4, τὸ φ ὁ 5, τὸ η ὁ 6, τὸ μ ὁ 7, τὸ ο ὁ 8, τὸ υ ὁ 9, καὶ τὸ ς τὸ 0. Οὕτως ὅταν θέλη νὰ γράψῃ

27 φράγκα, γράφει εμ, ὅταν δὲ θέλη νὰ σημειώσῃ 30, γράφει ρς, κτλ.

Γράφων τις ἐπιστολήν, δύναται νὰ μεταχειρισθῆ τὸ μέσον τοῦτο ἀντιστρόφως, ἤτοι νὰ μεταχειρισθῆ ἀριθμοὺς ἀντὶ χαρακτηριστῶν, ὡς ἐξῆς :

ἀντὶ α, β, γ, δ, ε, ζ, η, θ, ι, κ, σημεῖοι 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 κτλ.

Τοὺς διπλοὺς ἀριθμοὺς περικλείει τότε ἐντὸς δύο μηδενικῶν. Οὕτως ἐκφράζει πᾶσαν ἰδέαν διὰ τρόπου ἀκατάληπτου. Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι δύναται καὶ ἄλλως πῶς ν' ἀντικαταστήσῃ τις τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀλφαβήτου, ἤτοι οὐχὶ δι' ἀριθμῶν, ἀλλὰ δι' ἄλλων στοιχείων. Φέρ' εἰπεῖν

τὸ α, β, γ, δ, ε, ζ, η

διὰ τῶν ε, γ, ζ, α, η, β, δ κτλ.

ἢ οὕτως ; ! () = + X κτλ.

Ἡ τοιαύτη τῶν ψηφίων ἀντικατάστασις ὀνομάζεται *κλεις*.

Ὁ μέλλων λοιπὸν ν' ἀναγνώσῃ τὰ γραφόμενα, δέον νὰ κατέχῃ τὴν κλειδὰ τῆς συμβολικῆς γραφῆς. Αὕτη δὲ εἶναι ἡ λεγομένη διπλωματικὴ κρυπτογραφία.

Καὶ ὅμως ὑπάρχουσι πλεῖστοι ἄνθρωποι δυνάμενοι νὰ ἀνακλύψωσι τὴν διπλωματικὴν κλειδὰ πάσης κρυπτογραφικῆς ἐπιστολῆς ἢ ἐγγράφου. Καὶ τί δὲν κατορθοῖ ἢ εὐφύια, συνοδευομένη ὑπὸ τῆς ὑπομονῆς καὶ ἐπιμονῆς !

Η ΑΠΟΘΕΩΣΙΣ.

(Διήγημα.)

(Συνέχεια καὶ τέλος. Ἴδε προηγ. φυλλ.)

Ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Ἄρεος, ὕπερ θαυμάζεται διὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν αὐτοῦ, τὴν φιλοκαλίαν τῆς τέχνης, καὶ τὰς συμβολικὰς ζωγραφίας του, ὑψοῦτο ἱκανὴ ὕλη διὰ πυρᾶν. Ὑπῆρχε περὶ αὐτὴν περιφραγμὰ ἐκ στηλῶν φαινομένων μαρμαρίνων, ἀλλὰ μὴ οὐσῶν

τοιοῦτων, ἀπὸ δὲ τῆς πυρᾶς μέχρι τοῦ περιφραγματος ἠπλοῦτο τάπησιν πολυτελεῖς. Ἐπειδὴ δὲ ὅταν ἀπεθεοῦτο ἀνὴρ παρουσιάζετο ὡς σύμβολον ἀετοῦ, ὅταν δὲ γυνὴ, ταῦς, κατὰ τὴν ρηθείσαν περίπτωσιν τὴν Φαυστίαν ἀντεπροσώπευσεν ὁ ταῦς.

Ἡ τῶν ποντιφίκων ὁμάς ἀνέλαβε τὸ ἔργον νὰ φέρῃ τὸ ὁμοίωμα τῆς μελλούσης ν' ἀποθεωθῆ γυναικὸς ἐπὶ τὴν πυρᾶν, καθ' ὅλους τοὺς τύπους τῆς θρησκείας, ψιθυρίζουσα ἀκατάληπτους ἱεράς λέξεις· διότι ἄνευ τοῦ κλήρου οὐδὲν μέγα καὶ σοβαρὸν δύναται νὰ ἐπιτελεσθῆ. Ἀφοῦ οἱ σεβασμιώτατοι ποντιφίκες ἐπεραίωσαν τὴν ἱερουργίαν των, ἀπεχώρησαν, παραχωρήσαντες τὸ στάδιον εἰς τοὺς ἱππεῖς, οἵτινες περὶ τὴν ὕλην τῆς πυρᾶς ἐτέλεσαν τὸν πυρρίχιον, ἐπειδείξαντες δεξιότητα καὶ στρατιωτικὴν εὐστροφίαν.

Ἐσπευσε τότε τὸ εὐσεβὲς πλῆθος πρὶν ἢ τεθῆ πῦρ εἰς τὴν καύσιμον ὕλην, καὶ ἔχυσεν ἐπ' αὐτῆς ἀρώματα τῆς Ἀραβίας καὶ πάσης τῆς Ἀνατολῆς, διόπερ ἡ ἀτμόσφαιρα ἐπλήσθη εὐωδίας ἀφάτου. Ἀποσυρθέντων καὶ τῶν ἱππέων, κατῆλθεν ἀπὸ τῆς ἐφ' ὑψηλοῦ κειμένης ἑδρας τοῦ Ὁ Αὐτοκράτορος καὶ ἔβαλε πῦρ εἰς τὴν εὐφλεκτον ὕλην. Ἡρξάντο τότε περὶ τὴν πυρᾶν οἱ μονομάχοι παλαιότεροι, καὶ ἐπιπτεν ὅτε μὲν οὗτος, ὅτε δ' ἐκεῖνος, πρὸς τιμὴν τῆς νέας θεότητος.

Φλόξ παμμεγέθης ἠγέρθη τότε καὶ μεγαλοπρεπῆς. Φλαμίνοι δὲ τις ἀφῆκε τὸν ταῦ νὰ πετάξῃ εἰς τὸν ἀέρα. Μεταξὺ τοῦ εὐπίστου κοινοῦ ὑπῆρχαν ἄνθρωποι ἀμαθεῖς, ὑποστηρίζαντες, ὅτι εἶδον ἰδίους ὄμμασι τὴν Φαυστίαν, ἥτις, ἐπὶ τοῦ ταῦ καθημένη, ἀνήρχετο εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Μὴ ὅμως τὸ αὐτὸ δὲν συμβαίνει ἐν Βενερίσ ἢ ἐν Πεκίνο; Πᾶσαν παραδοξολογίαν δύναται τις νὰ ἀπαντήσῃ παρὰ τῷ Βόνζω ἢ τῷ Βραχμάνι. Ἐκαστος τότε κύπτει καὶ δὲν τολμᾷ ν' ἀντίπη εἰς τοὺς προφητικούς αὐτῶν λό-

γους. Ὁ ἀγύρτης ἀς λέγη, καὶ ἔστω βέβαιος, ὅτι θὰ πιστευθῆ, ἔστω καὶ ἂν ὑποστηρίξῃ, ὅτι ὁ ὄνος ἵπταται εἰς τοὺς αἰθέρας.

Μὴ καὶ ἡ συνέλευσις τοῦ Πάππα δὲν ἐπέβαλε τῷ λαῷ νὰ πιστεύῃ τὸ ἀναμάρτητον τυφλῶς, ὡς τυφλῶς ὑπακούει εἰς τὴν βούλησιν ἢ τὴν διαταγὴν τοῦ ἡγεμόνος; Μὴ καὶ σήμερον δὲν θὰ ἠδύναντο πολλοὶ νὰ ὑποστηρίξωσιν, ὅτι εἶδον τὸ ἀναμάρτητον αὐτὸ διὰ τῆς φαντασίας των ἱπτάμενον εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἐπὶ τινος ταῶ;

Ἡᾶσα ἐξουσία, πολιτικὴ, ἠθικὴ, ἢ θρησκευτικὴ δύναται νὰ ἐπεκτείνῃ πέραν τῶν ὁρίων τὰ δικαιώματά της. Τότε παρὰ τῆς ἐξουσίας αὐτῆς ἐξαρτῶνται οἱ συλλογισμοὶ, ἢ ὑπαρξίς, ἢ ζωὴ, οἱ λόγοι, τὰ ἔργα, αἱ ἰδέαι τῶν θνητῶν παρ' αὐτῆς καὶ μόνης! Πιθανὸν μεταξὺ τῶν πολλῶν νὰ ὑπάρχωσι καὶ τινες γινώσκοντες καὶ βλέποντες τὸ ἀληθές· ἀλλὰ πῶς ν' ἀντιστρατευθῶσι κατὰ τοῦ χειμάρρου τοῦ λαοῦ, ὅστις εἶναι ἔτοιμος πάντοτε νὰ διαμελίσῃ πάντα μὴ συμμεριζόμενον τὰς ἀνόητους ἰδέας του; Δὲν δύνασαι λοιπὸν, ἀναγνώστα, νὰ πιστεύῃς τὸ ψεῦδος; Μὴ τὸ πιστεύεις. Προσποιοῦ ὅμως, ὅτι ὡς οἱ ἄλλοι τὸ πιστεύεις καὶ σύ. Ἄν ὁ ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούων σε δὲν εἶναι τόσῳ ἀνόητος, ὥστε νὰ σὲ παραδώσῃ εἰς τὰ βασανιστήρια, ἔταν παρὰ σοῦ ἀκούῃ τὴν ἀλήθειαν, οὐχ ἤττον θὰ ἐκφωνήσῃ μετὰ τινος οἴκτου θρησκευτικοῦ:

— ὦ! καιροὶ διαφθορᾶς καὶ ἐξαχειώσεως! Σήμερον οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχουσι πλέον θρησκείαν! Εἰσὶν ἄπιστοι καὶ ἀνόσιοι· οὐδεὶς πλέον πιστεύει τὰ θεῖα· εὐλάβεια, ἀρετὴ, τὰ πάντα ἐξηφανίσθησαν σήμερον!

Ἄν ὅμως βλάξ τις παρελθὼν ἐν τῷ μέσῳ διηγηθῆ θαυμά τι, ὅπερ εἶδεν ἰδίους ὄμμασι, τῆς Ἀφροδίτης, ἢ τοῦ Πλούτωνος, ἢ τῆς Παλλάδος, ἢ τοῦ Διὸς, ἢ τοῦ Ἡρακλείου, ὦ! τότε οἱ πάντες πιστεύουσι καὶ λέγουσιν:

— Αὐτὸς ἐφείλκυσε εἰς ἑαυτὸν τὴν συμπαθειαν τῶν Θεῶν. Ἰδοὺ ἀληθῆς πίστις πρὸς τοὺς Θεοὺς! Ἰδοὺ εἰδωλολάτρης ἀγνός καὶ ἄγιος!

Καὶ ὅμως ἡ Ρώμη ἔγεμε φιλοσόφων ἐξ Ἰταλίας, Ἀσίας, Ἑλλάδος καὶ Αἰγύπτου. Διατί ἄρα γε τοιαύτας θείας τιμὰς ἀπένειμε μᾶλλον διεφθαρμένη γυναικί; Διότι εἰς τοιαῦτα ἄγει ἀποτελέσματα ἢ ἀπολυτοφροσύνη.

Ἄφοῦ αἱ νεκρώσιμοι τιμὰς ἀπενεμήθησαν τῇ Αὐτοκρατείᾳ, καὶ ἡ πυρὰ μετεβλήθη εἰς τέφραν, ἀφοῦ ἡ Φαυστίνα ἐπιβάσα τοῦ ταῶ ἀνῆλθεν εἰς οὐρανοὺς, τὸ πλῆθος ἀνεχώρησε καὶ πάντες ἐπανέκαμψαν εἰς τὰ ἴδια, πεπεισμένοι πλέον καὶ ἀγαλλόμενοι, ὅτι ἀνηγόρευσαν μίαν ἔτι θεάν. Εἰς τοὺς οἰκογενειακοὺς κύκλους ὁ σύζυγος ἔλεγε τῇ συζύγῳ του καὶ ὁ πατήρ τῇ θυγατρὶ του, ὅτι ἡ ἡγεμονίς αὐτῶν δὲν βασιλεύει πλέον ἐν τῇ γῆ, ἀλλ' ἵπταται εἰς τὰ οὐράνια, ἐπιβαίνουσα ταῶ ἄνευ ἡνίων. Καὶ βέβαια... ὁ ἱερός ὄμιλος τῶν ἱερέων καὶ εἰς φιλόσοφος Αὐτοκράτωρ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σφάλωσιν ὑποστηρίζαντες τοῦτο.

Ἐν τούτοις ὁ Αὐρήλιος ἀνήγειρε Ναὸν τῇ συζύγῳ του, εἰς ὃν διώρισεν ἱερεῖς καὶ ἱερείας, οἵτινες ἐπρότεινον ὡς παράδειγμα ἀρετῆς τὴν Θεάν εἰς τοὺς εὐλαβεῖς λαοὺς, οἵτινες, ἀνόητοι πάντοτε καὶ μωροὶ, ἔθουον εἰς αὐτὴν καὶ προσήνεγκον καὶ θυμιάματα.

Τὴν κόριν της, ἣν ἐκ τοῦ Ταύρου ἐκόμισεν ἔκτοτε ὁ Αὐτοκράτωρ, ἐτοποθέτησεν ἐν τῷ Ναῷ, κομίσας αὐτὴν ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει· ἐνεκλείσθη δὲ αὐτὴ εἰς θήκην κεκοσμημένην ὑπὸ πολυτίμων λίθων καὶ ἐτέθη ἐπὶ βάθρου χρυσοῦ, καλυπτομένου ὑπὸ θόλου. Περὶ τὴν θήκην ἔκαιον λυχνίαι ἀκοίμητοι· ὡς φύλακες δὲ αὐτῆς διωρίσθησαν ὑπὸ τῆς μεγάλης ἱερείας κομψαὶ καὶ τρυφεραὶ παρθέναι. Διετάχθη δὲ ἐπέτειος ἑορτὴ νὰ τελῆται πρὸς τιμὴν της, ὡς ἐτελοῦντο τοιαῦται διὰ

τὴν Ἀθηνᾶν, τὴν Ἀφροδίτην, τὴν Ἥραν καὶ τὴν Κυβέλην. Ἡ τελετὴ αὕτη ἐκλήθη *Φαυστίθεια*.

Αἱ ἀπομεμακρυσμένοι ἐπαρχίαι καὶ αἱ φόρου ὑποτελεῖς τῇ Ρωμαϊκῇ Αὐτοκρατορίᾳ πόλεις, ἔπεμψαν δῶρα πολλὰ καὶ ποικίλα εἰς τὸν Ναὸν τῆς νέας θεότητος, ἰδίως δὲ κηροπήγια καὶ ἀγάλματα ἐκ χρυσοῦ.

Λαοὶ, οἵτινες λατρεύετε τοὺς ἰσχυροὺς, τοὺς χαμερπεῖς, τοὺς ἐμπορευομένους πᾶν ὄσιον, πότε θ' ἀνοίξετε τοὺς ὀφθαλμοὺς σας;

Ἄλλ' ὁ νοήμων, ὅστις ἐγίνωσκε τὴν Φαυστίαν, τί ἔπραττεν; Ἡ ἐνέκλειεν εἰς τὸ στῆθος του τὴν ἀγανάκτησιν καὶ εἰσία, ἢ, βλέπων Ναοὺς ἢ παρθένους ἀφιερωθέντας εἰς τὴν γυναῖκα ταύτην, ἐξεκαρδίζετο γελῶν.

Καὶ ἐτέρους μετὰ ταῦτα ναοὺς καὶ βωμοὺς ἀνήγειρεν ὁ Αὐρήλιος τῇ Φαυστίᾳ, ἀφειδῶς ἐξοδεύσας χρήματα. Διὰ τοῦτο ἡ λατρεία αὐτῆς ἐξετάθη ἀπὸ τοῦ Καυκάσου καὶ Ταύρου μέχρι τοῦ Ἰστροῦ καὶ τῆς Ἰσπανίας. Ἐπειδὴ πάντοτε τὸ νέον ἀρέσκει πλειότερον, ἡ Φαυστίνα κατέστη πανταχοῦ Θεὰ τοῦ συρμοῦ.

Ἐκτὸς δὲ τῶν δημοσίων, ἐκτίσθησαν καὶ ἰδιωτικοὶ Ναοὶ εἰς τιμὴν αὐτῆς. Ἀνεγνώσα ὅτι Ἀττικὸς τις, καλούμενος Τριόπιος, ἀνήγειρε τοιοῦτον Ναὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς «Νέας Δήμητρος». Ὁ Ναὸς αὐτὸς ἀπέειχε τέσσαρα μίλια τῆς Ἀππίας. Οὐδὲν ἕτερον δὲ γινώσκωμεν περὶ τοῦ κτήτορος αὐτοῦ εἰμὴ, ὅτι ἦτον υἱὸς τοῦ γνωστοῦ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, ὅστις ἐκυβέρνησε τὰς εὐρείας ἐπαρχίας τῆς Ἀσίας μετὰ φρονήσεως. Ὁ υἱὸς του οὗτος, ἦτο βλάξ διάσημος, ἀρκεῖ δὲ μόνον ν' ἀναφέρω πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι, καθὰ ἡ ἱστορία βεβαίως, διήνυσσε δέκα ὀλόκληρα ἔτη, ὅπως ἐκμάθη τὸ ἀλφάβητον.

Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπενόησε τὸ ἐξῆς, ὅπως ὑπερπήδησῃ τὴν δυσκολίαν ταύτην τοῦ υἱοῦ του. Ὄνόμασεν εἴκοσι τέσσαρας ἐκ τῶν δούλων του

διὰ τῶν εἰκοσιτεσσάρων ψηφίων τοῦ ἀλφάβητου. Ὁ προσφιλεὶς ἠλίθιος υἱὸς του ἠδυνήθη τέλος πάντων νὰ μάθῃ τὴν μεγάλην ἐπιστήμην τοῦ ἀλφάβητου, μαθὼν τὰ ὀνόματα τῶν ὑπηρετῶν του καὶ καλῶν αὐτοὺς δι' αὐτῶν. (α) Ὅποια ἀθάνατος νοημοσύνη! Ὁ Θεὸς νὰ τῷ τὴν διαφυλάξῃ!

Τοιοῦτος βλάξ, περιστοιχιζόμενος ὑπὸ κολάκων καὶ ἀγυρτῶν, δὲν εἶναι παράδοξον ἂν ἐσπατάλησε τοὺς θησαυροὺς τοῦ πατρὸς του κτίζων ναὸν τῇ Φαυστίᾳ. Τὸ παράδοξον καὶ λυπηρὸν εἶναι, ὅτι ἐκεῖνοι, οἵτινες ὄφειλον νὰ διδάσκωσι τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν σοφίαν, ἐκεῖνοι ἀκριβῶς, πρὸς αἴσχος τῆς ἀνθρωπότητος, διδάσκουσι πολλάκις τὸ ψεῦδος καὶ ὑποστηρίζουσι τὴν πλάνην καὶ τὴν ἀπάτην.

Ταῦτα πάντα σὰς ἐξέθηκα, ὅπως σὰς ἀποδείξω ποῦ πολλάκις δύναται νὰ φθάσῃ ἡ κατάχρησις τῆς θρησκείας, ὅποταν αὕτη δὲν ἰθύνεται ὑπὸ πνεύματος ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὸ χαμερπῶν αἰσθημάτων καὶ παθῶν.

ὦ θρησκεία! Ἐὰν θέλῃς νὰ ἀνεγείρῃς νέαν τινα θεότητα, ἀπόρριψον πᾶσαν ἄλλην ἀνόσιον τοιαύτην, καὶ ἀποθέωσον τὴν ἀρετὴν, ἐγείρουσα αὐτὴ ὡς Ναὸν τὴν καρδίαν. Ἐκαστος τότε ἀς λατρεύῃ αὐτὴν ἐν τῷ ἀληθεῖ ἐκείνῳ Ναῷ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΘΙΒΩ.

Ἡ ἀνάβασις εἰς τὸν θρόνον τοῦ νῦν βασιλέως τῆς Βιρμανίας, ὡς γνωστὸν, ἐπανηγυρίσθη διὰ μεγάλων σφαγῶν, διότι τοιοῦτον εἶναι τὸ ἔθιμον ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τῆς Ἀσίας. Ὁ ρηθεὶς βασιλεὺς, Θιβῶ τοῦνομα, ἔκρινεν εὐλογον νὰ δώσῃ ἐσχάτως ἀκρόασιν εἰς τινα Γερμανὸν

(α) Ἰδὲ Φιλόστρατον ἐν Βίαις Σοφιστῶν· Βιβλ. Β' § 10.

ταύτην αἰτήσαντα. Τὰ κατ' αὐτὴν ἐδημοσίευσεν ἡ « Εφημερίς τῆς Κολωνίας », ἐξ ἧς τὰ μεταφράζομεν, χάριν τῶν ἀνιγνωστῶν τῆς « Ἀνατολῆς ». Ἐστάλη δὲ ἡ ἔκθεσις αὕτη εἰς τὴν ὧς εἴρηται ἐφημερίδα ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐπισκεφθέντος τὸν βασιλέα Θεῶ. Ἴδου αὕτη.

Ἐφ' ὅσον προσηγγίζομεν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ βασιλέως Θεῶ, ἡ ζωηρότης ἐπιβόησε. Καὶ ἰδοὺ ἐμφανίζονται ὑπουργοὶ μετὰ τῆς ἐκ δούλων πολυαριθμοῦ αὐτῶν ἀκολουθίας, ὧν ὁ μὲν κρατεῖ τὸν παμμεγέθη πῖλον τῆς Α. Μ. ὁ δὲ τὴν σπάθην αὐτοῦ, ἄλλος τὴν πυξίδα ἐν ἧ ὑπάρχει τὸ βέταλον (α), ἕτερος πῦρ, ἄλλος τις σιγάρα, κτλ. Ὁ προστάτης μου Κιέν-Γουν-Μεγιέν, ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ἦλθε πρὸς συνάντησίν μου καὶ ἀντηλλάξαμεν φιλόφρονας χαιρετισμούς. Μοὶ παρουσίασε τὸν Γραμματέα τῆς Ἐπικρατείας, ἄνθρωπον μεγάλου, οὐ οἱ χαρκατῆρες ὑπέμνησκον τοῦ τοῦ Πίου Θ'. πρῶτον Πάπα, διότι περ οἱ Ἄγγλοι ἀποκαλοῦσι συνήθως αὐτὸν Πίον Νόιον. Θεωρεῖται ὡς εὐφρόνιστος. Λαλεῖ ὀλίγον τὴν ἀγγλικὴν καὶ ἰταλικὴν καὶ γινώσκει κάπως τὰ εὐρωπαϊκὰ ἔθιμα, καθόσον μετέβη ποτὲ μέχρι Λονδίνου, ἔνθα προσεκλήθη εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ λόρδου Δημάρχου.

Μετὰ πολλῆς ἀεροφροσύνης μοὶ προσέφερε τὰς ἐκδουλεύσεις του, καὶ ὁμοῦ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ τελευταῖον δρόμακτον τῶν ἀνακτόρων. Στρατιωτικὴς τις μοὶ ἐκώλυσε τὴν εἴσοδον, ἀλλ' ὁ Πίος Νόιος κατέφερε λάκτισμα εἰς τὸν στόμαχον τοῦ ἀτυχοῦς φρουροῦ, ὅστις μεψιμοιῶν ἀπεσύρθη. Οὕτως εἰσῆλθον εἰς τὰ ἀνάκτορα, ἔνθα ἡ παρουσία μου ἐφάνη ποιοῦσα αἴσθησιν. Ἀφῆσαντες τὰ ὑποδήματα

(α) Ἰῶδος φυτοῦ τῶν Ἰνδιῶν, οὗ τὰ φύλλα ἀποτελοῦσι τὴν βῆσιν μύγματος, ὅπερ καθ' ἕξιν μασσοῖσιν οἱ Ἰνδοὶ, ἀνομύζοντες καὶ τοῦτο βέταλον.

ἡμῶν πρὸ τῆς κυρίας κλίμακος, ἀνήλθομεν, κατευθυνθέντες εἰς τὴν αἴθουσαν τὴν καλουμένην ὑπὸ τῶν Βιρμάνων Μπιά Ντέτ, ἐν ἧ καθ' ἑκάστην συνέρχονται οἱ ὑπουργοί, οἵτινες καλοῦνται Ἀτβέν-Ροόν. Οἱ ὑπουργοί, κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἶχον ἤδη εἰσέλθει εἰς τὴν ρηθείσαν αἴθουσαν. Λόγος ἐγένετο τὴν ὥραν ἐκείνην περὶ τινος νεωτερισμοῦ εἰσαχθέντος ἐξ Εὐρώπης, τοῦ λαχείου, ὅπερ ἡ Α. Μ. ἐνόμισε καλὸν νὰ χρησιμοποιήσῃ πρὸς πλήρωσιν τοῦ κενοῦ ταμείου τοῦ Κράτους. Τὰ λαχεῖα ἀκμάζουσιν ἐν Μανδαλά, ἔνθα ἐκκυβεύεται ἐν καθ' ἑβδομάδα. Ὁ μέγας κλῆρος εἶναι 25,000 φράγκα, πᾶσα δ' ἐκκυβεύσις ἀποφέρει τῷ βασιλεὶ εἰσόδημα ἐκ 3,000 φράγκων. Ἄλλοτε τὴν κερδοσκοπίαν ταύτην μετῆρχοντο Σίνοι, ἀλλ' ἤδη τοῖς ἀφῆρθη τὸ τοιοῦτον δικαίωμα, περιελθὸν εἰς τὸ Κράτος.

Παρετήρησα δὲ τὸ ἐξῆς περίεργον. Ἐν τῇ ρηθείσῃ αἴθουσῃ ὑπάρχουσιν ἐν τῷ δαπέδῳ ὅπαι πολλοί, χρησιμεύουσαι ἀντὶ πτυστηρίων.

Μετ' ὀλίγον ἀφίκετο καὶ ὁ προστάτης μου ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ὅστις λαβὼν με ἀπὸ τῆς χειρὸς, με ὠδήγησεν εἰς ἄλλην αἴθουσαν, ἔνθα ὁ βασιλεὺς ἐμελλε νὰ μοῦ ἀκροασθῇ. Ἐστημεν πρὸ λαμπροῦ τάπητος, ἐφ' οὗ ἐμελλε νὰ πατήσῃ ἡ Α. Μ. Ἴνα τις καθίσῃ κατὰ τὸν Βιρμανικὸν τρόπον, ὀφείλει πρῶτον νὰ γονυπετήσῃ, εἶτα δὲ, κλίνων τὸ σῶμα του πρὸς δεξιὰ ἢ ἀριστερά, νὰ καθίσῃ χαμαί, οὕτως ὥστε νὰ κρύπτῃ ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ βασιλέως τὰς κνήμας ἢ, ἀφοῦ γονυπετήσῃ, νὰ κύψῃ πρηνῆς, στηρίζων τὸ σῶμα ἐπὶ τῶν ἀγκῶνων. Ἄπαντες οἱ ὑπουργοὶ ἔλαβον τὴν δευτέραν ταύτην στάσιν. Περὶ ἡμᾶς ἐνόκλαζον 40 ἄνδρες τῆς φρουρᾶς, φέροντες στολὴν ἐξ ἐπικρόκου καὶ σπάθην γυμνήν. Ἡ ἐντύπωσις ἦν ἐμποιεῖ ἢ ἐπίδειξις αὕτη τῆς δυνάμεως, δὲν εἶναι βεβδῶς ἐνθαρρυντικὴ. Πρὸ τινῶν ἡμερῶν, ὁ

βασιλεὺς, ἐν στιγμῇ ἐρεθισμοῦ, ἀνεσκολώπισεν ἓνα τῶν διαγγελέων του ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ αἰθούσῃ.

Ἡ ἀνάμνησις τῶν φρικωδῶν σφαγῶν, ὧν τὰς λεπτομερείας μοὶ εἶχε διηγηθῆ ὁ ρηθεὶς ὑπουργός, μοὶ εἶχε διαταράξει τὴν φαντασίαν. Ἀσθμαίνων, οὕτως εἶπεν, προσήλουν τὸ ὄμμα εἰς τὴν θύραν, ἐξ ἧς ἐμελλε νὰ ἐμφανισθῇ ὁ φοβερός Μονάρχης.

Ἐρυθρὰ βήματα καὶ κλαγγὴ ὄπλων ἠκούσθησαν ἐν τῷ παρακειμένῳ δωματίῳ. Ἡ πύλη ἠνεόχθη αἰφνηδῶς καὶ ἰδοὺ εἰσέρχονται δύο στήρι, ἐξ 24 θεραπόντων ἀποτελούμενοι, ὧν τὴν ἀνατολικὴν ὠραιότητα ἀπεθαύμαζον, ὅτε ὁ ὑπουργός μοὶ λέγει:

— Ἴδου οἱ φρονεῖς!

Οἱ νεαροὶ οὗτοι Ἰνδοὶ μὲ γυμνάς καὶ ἐστιγματισμένας κνήμας, μὲ περιστήθια ἐξ ἐπικρόκου, κοσμοῦμενα διὰ διφθερῶν καὶ περιπλασιούμενα διὰ χρυσῶν σειρητίων, φέροντες δὲ πανοπλίαν ἐκ πιστολίων, καραβινῶν, τόξων, δοράτων, λογχῶν, ἀσπίδων καὶ ἐγχειριδίων, ἐτάχθησαν ἐκατέρωθεν τοῦ ὠραίου τάπητος. Μετὰ τούτους ἀφίκοντο, μεγαλοπρεπῶς βηματίζοντες, οἱ γέροντες θαλαμηπόλοι, φέροντες χρυσοπέδιλα σπάθην, πυξίδα βετάλου καὶ πτυστήριον.

Τέλος, ἀρελῶν τὰ ὑποδήματα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας, ἐνεφανίσθη ἡ ἐνδοξὸς καὶ διάσημος Μεγαλειότης του, ὁ κύριος τῶν Σχαδάου, βασιλεὺς τῶν ἐλεφάντων, Δεσπότης τῶν λευκῶν ἐλεφάντων, κύριος τῶν μεταλλείων χρυσοῦ, ἀργύρου, ἠλέκτρου, ἀνθρακός καὶ ὀφίτου, δεσπότης τῶν βασιλείων Θωαπαράντας καὶ Ταμπαδίσας καὶ ἄλλων ἑπιχωρῶν, προστάτης τῆς πίστεως, μονάρχης κατελθὼν ἐκ τοῦ ἡλίου, κύριος ζωῆς τε καὶ θανάτου, μέγας βασιλεὺς τῆς δικαιοσύνης, βασιλεὺς τῶν βασιλείων, κάτοχος ἀπειροῦ δυνάμεως καὶ ἀταραμίλλου σοφίας, τέλος Θεῶ ὁ βασιλεὺς τῆς Βιρμανίας.

Ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τῆς Α. Μ. ὑπουργοὶ καὶ μεγιστάνες ἔκλινον μέχρις ἐδάφους τὴν κεφαλὴν, θέντες ἐπ' αὐτῆς τὰς παλάμας. Ὁ Θεῶ βρῖνει πρὸς τὸν τάπητα, ὅπως καθίσῃ καὶ αὐτὸς ἐνοκλάζων καὶ ἐνῶ στηρίζει τὴν δεξιὰν ἐπὶ προσκεφαλαίου, τὸ δεξιὸν καὶ ἐταστικόν του βλέμμα συναντάται μετὰ τοῦ ἐμοῦ. Φέρει περικάρδιον στενὸν ἐκ λευκῆς μετάξις μὲ δύο σειρὰς λαμπρῶν ἀδαμάντων καὶ μετὰ τὰ βασιλικά ἐμβλήματα. Ἐν τῶν παρασῆμων του παριστᾶ τῶν καὶ λαγῶν. Ἐν τῷ δακτύλῳ καὶ τοῖς ὡσὶ φέρει ἀδάμαντας. Αἱ κνήμαί του εἰσὶ γυμναί.

Κατόπιν νεύματος τῆς Α. Μ. εἰς τῶν ὑπουργῶν, μὲ κεφαλὴν πάντοτε χαμαὶ κλίνουσαν, προχωρεῖ ὀλίγον ἔσπων καὶ διὰ τρεμύσης φωνῆς, ὡσανεὶ ἐσθῆμαιεν ἡ τελευταία του ὠρα, ἀπαριθμεῖ διὰ τῶν συνήθων τυπικῶν ἐκφράσεων τὰ ὄρα, ἅπερ ἕκαστος τῶν αἰτούντων ἀκράσειν ὀφείλει νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν Α. Μ. Μεθ' οὗ ὁ βασιλεὺς, παρατηρήσας με, ἀπέτεινε πρὸς τὸν διεορμηνέα μου τὰς ἐξῆς ἐρωτήσεις.

— Ποία εἶναι ἡ ἡλικία σας;

Τὴν ἀπάντησιν ὑπεδέξαντο πάντες μὲ ψιθυρισμὸν ἐκπλήξεως. Πραῖθτε δὲ ἐκ τούτου, ὅτι ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ τὸ γένειον φύεται τόσον ἀργά, ὥστε πᾶς πωγωνοφόρος εὐρωπαῖος, νομίζεται ἄγων τοῦλάχιστον τὸ πεντηκοστὸν ἔτος. Τὸ θάμβος πάντων τῶν παρεστώτων, ἐνοκλαζόντων πάντοτε καὶ ἐχόντων διαρκῶς στάσιν δυσπερίγραπτον, ἡ ἀπηλιτισμένη ἀγωνία παχυσάρκων τινῶν ἐξ αὐτῶν, πειρωμένων γελοῖως καὶ τὴν στάσιν αὐτῶν νὰ τηρήσωσι καὶ ἐμὲ καλῶς νὰ παρατηρῶσιν, ἡ ἀφελὴς ἐκπλήξις τοῦ βασιλέως, πάντα ταῦτα μὲ κατέστησαν ἱλαρὸν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε δὲν ἠδυνήθην νὰ συγκρατήσω μειδιάμα ἀνατεῖλαν ἐπὶ τῶν χειλέων μου καὶ μαρτυρῆσεν οὐχὶ ἄκρατον σεβασμὸν.

Ὁ Θεῶ μ' ὄλα του τὰ κακουργήματα

είχε φυσιολογικήν δειλὴν καὶ ἐξέστη τῶν φρενῶν ἐπὶ τῇ ἀπαντήσει τοῦ διερμηνέως μου. Ἐνευσε δὲ τῷ πρωθυπουργῷ του, ὅπως ἐξακολουθήσῃ τὰς ἐρωτήσεις, αἵτινες εἰσὶ στερεοτύπως αἱ αὐταί, ἀποτελοῦσαι τὸν ἐν χρήσει ἐπίσημον τῶν ἀκροάσεων τύπον, ἐξαιρέσει τροπολογησέων τινῶν, ἀναλόγως τῆς ἐθνικότητος εἰς ἣν ἀνήκει ὁ παρουσιαζόμενος.

- Πόθεν εἴσθε ;
- Τίνα χώραν ἐπεσκέφθητε προσφάτως ;
- Πρὸ πόσου χρόνου ἀπῆλθετε ἐκ τῆς πατρίδος σας ;
- Πρὸ πόσου χρόνου διαμένετε ἐνταῦθα ;
- Σὰς ἐπεδείχθη πᾶν εἶτι ἐποθήσατε νὰ ἴδητε ;

Ἐνῶ μοι ἐγένετο ἡ ἐρώτησις αὕτη, εἰσέρχεται ἄλλος θαλαμηπόλος, ὅστις ἐπιχειρεῖ νὰ διαβῇ ἔμπροσθέν μου ἔρπων, ἐνῶ συγχρόνως ὁ φίλος μου ὑπουργὸς μοι ἐπιθύρυσεν εἰς τοὺς οὖς :

— Αὐτὸς εἶναι !

Διὰ τῶν λέξεων τούτων μοι καθίστα γνωστὸν τὸν διοργανώσαντα τὰς τελευταίας σφαγὰς, ἐχθρὸν ἄσπονδον παντὸς ὅ,τι εὐρωπαϊκόν. Ἄντι νὰ παραμερίσω, προδχώρησα μάλιστα ὀλίγον· οὕτω δὲ τὸν ἠνάγκασα νὰ ἐρπύση ὀπισθεν ἐμοῦ. Τὸν ἐξευτελισμὸν τοῦτον ἴσως δὲν μοι ἐσυγχώρησεν ἀκόμη. Αἱ ἐρωτήσεις ἐν τούτοις ἐξηκολούθησαν.

- Εἰς τὴν πατρίδα σας ὅλοι εἶναι στρατιῶται ;
- Εἰς ποῖον τάγμα ὑπηρετήσατε ;
- Ἐλάθετε μέρος εἰς τὸν τελευταῖον κατὰ τῆς Γαλλίας πόλεμον ;
- Ὁ Μπι-σι-μάκη (ὁ Βίσμαρκ) εἶναι εἶτι μεγάλος (ὑπουργός) ;

Αἱ ἐρωτήσεις αὗται γενόμεναι δι' οὗ τρόπου ἐξέθηκα, ἀπέβαινον λίαν μονότονοι· αἱ κνημαὶ μου ἤρχιζον ν' ἀποκάμνωσιν, ἐγὼ δὲ νὰ ποθῶ στάσιν κάπως ἀνεκτωτέραν δι'

αὐτάς. Ἐπὶ τέλους ὁ Θεὸς ἐγείρεται, καὶ χωρὶς οὐδὲ νὰ χαιρετήσῃ, ἀπῆλθε, τῶν θαλαμηπόλων καὶ ἀκολούθων του ἐπομένων. Εἶτα ἡ θύρα ἐκλείσθη.

Πάντων τῶν ἐναπομεινάντων οἱ ὀφθαλμοί, στηλωθέντες ἐπ' ἐμοῦ, ἐφαίνοντο ζητοῦντες νὰ ἀνακαλύψωσι μὴ τοὺς ἐξηπάτησα ὁμολογήσας ὅτι ἔχω ἡλικίαν τόσῳ νεαράν, μ' ὄλην τὴν πυκνὴν γενειάδα μου.

Τέλος ἀπεχαιρέτησα αὐτοὺς καὶ, ἀκολουθούμενος ὑπὸ δμάδος ὑπηρετῶν καὶ ὑπαλλήλων, κατήλθον τὴν κλίμακα, εἰς τὴν βᾶσιν τῆς ὁποίας ἀνεῦρον εὐτυχῶς τὰ ὑποδήματά μου. Ἄλλοι εὐρωπαῖοι πολλάκις ἀπέλεσαν αὐτὰ ἐξερχόμενοι τῆς ἀκροάσεως.

Ο ΓΕΛΩΣ.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, οἵτινες τὰ πάντα ἐθεοποίησαν, ἔταξαν καὶ τὸν Γέλωτα μεταξὺ τῶν θεῶν. Ὁ σοβαρὸς Λυκούργος ἤγειρεν αὐτῷ ἀγάλματα ἐν Λακεδαιμόνι, καὶ ἐτοποθέτησεν αὐτὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐνθα οἱ πολῖται συνήρχοντο πρὸς διάσκεψιν, θέλων οὕτω νὰ ὑποδείξῃ ὅτι ἀξιοπρεπῆς ἰλαρότης ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ ὡς καὶ ὅταν περὶ τῶν σπουδαιοτέρων συζητῆ τις ἢ βουλευῆται. Ἐθεωρεῖτο δὲ ὡς ὁ προσφιλέστερος τῶν Θεῶν, ὡς συντηρητῆς τῆς ζωῆς, καὶ ὡς σύντροφος τῆς Ἀφροδίτης, τῶν Χαρίτων καὶ τοῦ Ἐρωτος. Παρὰ τοῖς Θεσσαλοῖς δὲ ἡ λατρεία του ἐτελείτο μετὰ πολλῆς εὐθυμίας.

Ὁ γέλωσ εἶναι φυσιολογικὸν φαινόμενον, χάρις τῷ ὁποίῳ τὰ διάφορα αἰσθήματα τὰ συγκινοῦντα τὴν ψυχὴν, καὶ ἰδίως τὰ ἀναγόμενα εἰς τὰ χαρμύσυνα πάθη, ἀντανανκλῶσιν εἰς τὸ πρόσωπον μὲ βαθμοὺς ποικίλους, ἀναλόγως τῆς ποικιλίας τῶν προκαλούντων αὐτὰ αἰτίων.

Ἐξετάσωμεν τὸν γέλωτα πρῶτον ὑπὸ ἰατρικὴν ἔποψιν, συμβουλευόμενοι τὸ «Λεξικὸν

τῶν ἰατρικῶν ἐπιστημῶν». Κατ' αὐτὸ ὁ γέλωσ εἶναι κίνημα ἐθελούσιον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦ τε στόματος καὶ τοῦ στήθους, προερχόμενον ἀπὸ τῆς φυσικῆς καὶ διανοητικῆς τέρψεως, καὶ ἰδίως ἀπὸ τῆς χαρμονῆς καὶ τῆς ἀστειότητος, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀπὸ αἰτίων ἄλλων, οἷον τῆς λύπης. Συνίσταται δὲ ἐκ σειρᾶς μικρῶν κινήσεων, χωριζόμενων ὑπὸ διαλειμμάτων, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἐπιφέρει μικρὰς ἐκπνοὰς θορυβώδεις, διαδοχικὰς καὶ διακεκομμένας. Εἶναι λοιπὸν ἐκπνοὴ ἀποσυντεθειμένη εἰς τόσας μικρὰς δονήσεις καὶ δευτερευούσας ἐκπνοὰς. Τὴν σειρὰν ταύτην τῶν ἐκπνοῶν διαδέχεται ἀπότομος καὶ μακρὰ εἰσπνοή, ταύτην δὲ σειρὰ νέων μερικῶν εἰσπνοῶν. Ἡ διαδοχικὴ αὕτη εἰσπνοὴ καὶ ἐκπνοὴ ἀποτελεῖ τὸν γέλωτα. Αἱ εἰσπνοαὶ δὲν συγχέονται, ὅσον μικραὶ καὶ ταχεῖαι καὶ ἀνώσι. Συνίσταται ὅθεν ὁ γέλωσ εἰς τροποποιήσιν τινὰ τῶν ἀναπνευστικῶν κινήσεων τοῦ θώρακος, ἧς οὐδαμῶς μετέχει τὸ διάφραγμα.

Ὅταν ὁ γέλωσ εἶναι ἰσχυρὸς καὶ παρατεταμένος, τὸ αἷμα συρρέει εἰς τὴν κεφαλὴν, οἱ ὀφθαλμοὶ δακρυροοῦσι, καὶ ἐκφεύγουσι τὸ τε ὕδωρ καὶ τὰ ἀέρια τῶν ἐντέρων.

Ὁ μέτριος γέλωσ χαροποιεῖ καὶ ἰλαρύνει, βοηθεῖ τὴν κυκλοφορίαν, τὴν ἀναπνοὴν καὶ τὰς ἐκκρίσεις. Ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος γελάσῃ, ἀναπνεύει εὐκολώτερον, αἰσθάνεται εὐεξίαν εἰς τὸ σῶμα καὶ ζωηρότητα εἰς τὸ πνεῦμα. Ὁ γέλωσ συνέτεινεν ἐνίοτε εἰς τὸ νὰ θεραπεύσῃ ἀσθενεῖς πάσχοντας ἐκ βαθυτάτης μελαγχολίας. Εἶναι ὅμως ἐπιβλαβὴς εἰς τοὺς πάσχοντας ἐκ τῶν πνευμόνων, εἰς τοὺς αἱμοπτυϊκοὺς, εἰς τοὺς φθισικοὺς, εἰς τοὺς καρδιακοὺς· εἶναι δὲ ὀφελίμος εἰς τοὺς πάσχοντας ἐξ ἀσθενειῶν χρονίων τοῦ στομάχου. Ὑπάρχουσι καὶ τινὰ παραδείγματα αἰφνιδίου θανάτου, ὃν ἐπήνεγκεν ὑπερβολικὸς γέλωσ.

Ἐν ταῖς ἀσθενείαις, γέλωσ ἄνευ αἰτίας

εἶναι τεκμήριον παραφορᾶς. Δὲν ἀπεδείχθη ὅμως ἐὰν ἡ παραφορὰ ἦν συνοδεύει ὁ γέλωσ, εἶναι ἥττον ἐπικίνδυνος τῆς ὑπὸ κλαυθμῶν καὶ δακρῶν συνοδευομένης. Κατ' ἄμφω τὰς περιστάσεις, ὑπάρχει βλάβη ἐγκεφαλικὴ.

Τὸ ὄνομα τοῦ γέλωτος δὲν ἀρμόζει εἰς τὰς σπασμωδικὰς τῶν χειλέων κινήσεις ἐν στιγμῇ ὑπερτάτης θλίψεως ἢ παραφορᾶς· ἐδόθη δὲ καταχρηστικῶς.

Ἐξετάσωμεν νῦν τὸν γέλωτα ὑπὸ ψυχολογικὴν ἔποψιν.

Εἶναι αὐτὸς εἰδικὸν φαινόμενον τοῦ ἀνθρώπου· μόνος ὁ ἄνθρωπος γελά κατ' ἐξαιρέσιν, τοῦ προνομίου τούτου στερουμένων πάντων τῶν ἄλλων ζώων. Ἡ θεία πρόνοια ἐδώρησατο ἡμῖν τὸ προνόμιον τοῦτο οὐ μόνον ὡς ὠράισμα, ἀλλὰ καὶ ὡς βοηθὸν τοῦ λόγου, καὶ ὡς συντείνον εἰς πλειοτέραν σύσφιγξιν τῶν κοινωνικῶν δεσμῶν. Ἀνήκει δὲ ὁ γέλωσ εἰς τὴν γλώσσαν τῶν αἰσθημάτων· γεννᾶται αὐθόρμητος καὶ ἀκατάσχετος κατόπιν πολλῶν ἐνεργειῶν τῆς ψυχῆς ἡμῶν· ἄπειρος ἐστὶν ἡ ἰσχὺς του ὀλίγα δὲ εἰσὶ τὰ φαινόμενα, ἅπερ τόσῳ συνεχῶς καὶ κάλλιον τοῦ γέλωτος ἐξωτερικεύουσι τὴν ἐνδόμυχον τῆς ψυχῆς μας κατάστασιν. Θεωρεῖται γενικῶς ὡς ἔκφρασις ἰλαρῶν αἰσθημάτων· ἀλλ' ἡ ἰσχὺς του εἶναι μᾶλλον εὐρεία· ὑπηρετεῖ τὸ πνεῦμα οὐχ ἥττον ἢ τὴν καρδίαν, τὸν λογισμὸν οὐχ ἥττον ἢ τὸ αἶσθημα· ἔπεται μίᾳς ἰδέας ὡς καὶ ἐνὸς αἰσθήματος· ἄλλως δὲν εἶναι εὐκολὸν νὰ ὀρίσωμεν τί πρᾶγμα δύναται νὰ ἐξερεθίσῃ τὸν γέλωτα. Ἴσως πλειότερον ἐρεθίζει αὐτὸν τὸ γελοῖον ἢ ἡ χαρὰ· καὶ τῷ ὄντι, ὁ ἄνθρωπος δύναται εὐκόλως νὰ εἴπῃ διατί χαίρει, ἀλλ' οὐχὶ πάντοτε διατί γελά. Πολλάκις γελῶμεν ἀκουσίως, καὶ ἐνίοτε ἐνῶ εὐρισκόμεθα βεβυθισμένοι εἰς λύπην.

Ἐκάστην φορὰν καθ' ἣν γελῶμεν, λέγει ὁ Sterne, παρατείνομεν κατὰ τι τὴν μακροφροσύνην μας.

Ἐκάστην φορὰν καθ' ἣν γελῶμεν, λέγει ὁ Sterne, παρατείνομεν κατὰ τι τὴν μακροφροσύνην μας.

Γερμανός τις ἔγραψεν ὥραϊον συγγραμμάτιον καὶ λίαν περιεργον περὶ τεχνητῷ γέλωτος, ὃν γέλωτα προτείνει ὡς θεραπευτικὸν ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ ἰδίως ὡς καλλύνοντα τὸ πρόσωπον καὶ ἀποσοβοῦντα τὴν ὑποχονδρίαν.

Κατὰ τὸ θεραπευτικὸν αὐτοῦ σύστημα, ὁ ἄνθρωπος οὐ μόνον πρέπει νὰ ζητῇ παντὶ τρόπῳ νὰ προκαλῆ τὸν γέλωτα διὰ τῆς εὐθυμίας, ἥτις ἐστὶν ἡ ὑγεία τῆς ψυχῆς, ὡς ἀσθένεια αὐτῆς ἐστὶν ἡ μελαγχολία, ἀλλὰ καὶ νὰ πειράται νὰ γελᾷ τεχνικῶς, παρατηρῶν τὸ πρόσωπόν του εἰς τὸ κάτοπτρον καὶ γυμναζόμενος οὕτως εἰς τὸ γελᾶν, ὅπερ δύναται νὰ ἐπιφέρῃ αὐτῷ τὴν εὐθυμίαν κάλλιον παντὸς ἐτέρου μέσου.

Ἐπιφέρει αὐτῷ τὴν εὐθυμίαν κάλλιον παντὸς ἐτέρου μέσου. Ὅτι ὁ γέλως, λέγει ὁ ρηθεὶς Γερμανός εἶναι μέσον ἀπλούστατον δι' οὗ ἐπαναφέρει τις τὴν καλλονὴν τοῦ προσώπου, εἶναι πρᾶγμα λίαν εὐκρινές. Ὁ γέλως ἐπιφέρει εἰς τὸ πρόσωπον ἔκφρασιν χαρίεσσαν καὶ ζωηράν· τὸ μέτωπον καθιστᾷ αἴθριον καὶ ἐκφραστικὸν νεότητος, τοὺς ὀφθαλμοὺς πληροὶ πυρὸς, τὰς παρειὰς καθιστᾷ δροσοβόλους. Εἶναι δὲ ἄξιον παρατηρήσεως ὅτι καὶ μετὰ τὸν γέλωτα τὸ πρόσωπον διατηρεῖ ἐπὶ τινα χρόνον φυσιογνωμίαν αἰθρίαν καὶ χαρμόσυνον, ὅτε καὶ προσλαμβάνει τὴν καλλονὴν, ἣν αὐτὸ εἶναι ἐπιδεικτικὸν νὰ προσλάβῃ. Νῦν, ἐπειδὴ, κατὰ τὸν Λαβᾶτερ, πᾶσα εὐχάριστος κίνησις χιλιῶν ἐπαναληφθεῖσα, ἀποτυπῶνται ἀνεξάλειπτως ἐπὶ τοῦ προσώπου, δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ὁ γέλως, συνεχῶς ἐπαναλαμβάνομενος, καθωραΐζει τὴν ὄψιν μας.

Ἡ λύπη καθιστᾷ τὸ πρόσωπον ἐπίμυκτος· ὁ γέλως τῷ ἀποδίδει τὴν στρογγυλότητα· ἡ δυσἀρέσκεια ρυτιδοῖ τὸ μέτωπον καὶ καθιστᾷ αὐτὸ νεφελώδες· ὁ γέλως ἀπαλείφει ἀκαριαίως πᾶσαν ρυτίδα καὶ ἐπαναφέρει τὴν αἰθρίαν· ἡ ὀργὴ ἀσχημίζει καὶ ἀποχρωματίζει τὸ πρόσωπον· ὁ γέλως κανονικὸν καθι-

στᾶ αὐτὸ καὶ τῷ δίδει τὸ χρῶμα τῆς νεότητος. Ἡ ἡλικία καθίσταται καταφανὴς ὅταν τὸ πρόσωπον εἶναι σοβαρόν· ὅταν ὁμοῦ εἶναι γελῶν, ἀδύνατον νὰ διαγνώσῃ τις μετ' ἀκριβείας τὰ ἔτη τῆς ἡλικίας. Οὐδὲν λοιπὸν φάρμακον δύναται ν' ἀπαλείψῃ τὰς ρυτίδας τοῦ προσώπου, ὅσον ὁ γέλως, ὅστις διατηρεῖ τὴν γαλήνην καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ μέχρι ἐσχάτου γήρατος.

Ὁ γέλως δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς ἀντιφάρμακον τῆς ὀργῆς. Τὸν αὐτοκράτορα Αὐγουστον συνεβούλευσεν ὁ ἰατρός του μηδὲν νὰ πράττῃ ὅταν ὠργίζετο, ἂν πρῶτον δὲν ἀπήγγειλε τὸ ἑλληνικὸν ἀλφάβητον. Καὶ τοῦτο διότι οὕτως ἐδίδετο καιρὸς εἰς τὸ αἷμά του νὰ κατευνασθῇ. Ἄντι τοῦ ἀλφάβητου ὁ Γερμανός συνιστᾷ τὸν γέλωτα, δηλ. τὸν τεχνητὸν γέλωτα, ὅστις μόνος ἠδύνατο νὰ τρέψῃ εἰς φυγὴν τὴν ὀργήν.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.

Τὰ μικρὰ ἀερόστατα. — Ἡολλάκις κατέδειξαν αἱ ἐπιστημονικαὶ ἐφημερίδες τίνα ἐπεισόδια δύναται νὰ ἐπέλθωσιν ἐκ τῆς χρήσεως τῶν μικρῶν ἀθυρμάτων, ὅπερ δίδονται συνήθως τοῖς παισίν, ἀλλ' οὐδέποτε λόγος ἐγένετο περὶ τῶν μικρῶν ἐκ γουταπέρας ἀεροστάτων, τῶν κοινῶς καλουμένων *παλονίων*, ὅπερ εἰσὶ πεπληρωμένα ἐκ φωταερίου. Ἐν τούτοις τὰ μικρὰ ταῦτα ἀερόστατα τὰ τόσοσιν προσφιλῆ τοῖς παιδίοις, παρέχουσι κινδύνους λίαν εὐνόητους, ἕνεκα τοῦ περιεχομένου αὐτῶν, ὅπερ, ἐρχόμενον εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ ἀέρος, ἀποτελεῖ ἐκπυροσφορικὸν μίγμα. Περὶ τούτου πείθει τὸ ἐξῆς γεγονός, ὅπερ διηγεῖται ὁ ἰατρός κ. Γκαβὸὰ ἐν τῇ ἐφημερίδι «τῆς Ἰατρικῆς καὶ Φαρμακολογίας», ὅστις ὑπῆρξεν αὐτόπτης μάρτυς καὶ παρ' ὀλίγον θῆμα.

«Τὰ τέκνα μου, λέγει ὁ ρηθεὶς, ἔπαιζον ἐν

τῇ αἰθούσῃ τῆς ὑποδοχῆς μὲ δύο μικρὰ ἀερόστατα, προσδεδεμένα εἰς νῆμα. Ἐγὼ ἀνεγίνωσκον ἐφημερίδας καπνίζων τὸ σιγάρον μου. Ἐν τῶν *παλονίων* τούτων διήλθεν ἐγγὺς τῆς κεφαλῆς μου αἴφνης ἰσχυρὰ ἐκπυροσφορτικὴς ἠκούσθη καὶ δέσμη φωτεινῶν ἀκτίνων ἀπήστραψε. Παρελθούσης τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἐκπληξέως, ἐξηκρίθωσα ὅτι ὁ πῶγων μου, αἱ βλεφαρίδες, αἱ ὀφθαλμοὶ μου καὶ ἡ κόμη μου ἐκάησαν· ὅτι ὁ ἐπενδύτης μου ἐπίσης προσεβλήθη· ὅτι τὰ βλέφαρά μου, αἱ παρειαί μου, τὸ μέτωπόν καὶ ἰδίως ἡ ρίς καὶ ὁ πῶγων ἐκαυτηριάσθησαν καὶ ἐφ' ἱκανὰς μετὰ ταῦτα ὥρας ἠσθάνονην τὸ ἄλγος. Πῶς τὸ πῦρ τοῦ σιγάρου ἠδυνήθη νὰ ἐπενέγκῃ ἐκπυροσφορτικῆς; Τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ νοήσω, καθότι δὲν ἦλθεν αὐτὸ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ ἀερόστατον, ὅπερ μόνον εἰς ἀπόστασιν τινα μοι ἐφάνη ὅτι ἀπὸ τοῦ σιγάρου διήλθεν.

Ἡ προστριβὴ τοῦ σιγάρου ἐπὶ τῆς λεπτῆς κύστεως τοῦ παλονίου ἦτο ἄρα, ἐὰν συνέβη, ἱκανὴ νὰ διατρήσῃ τὴν τελευταίαν καὶ νὰ πυρπολήσῃ τὸ ἐξελθὸν ἀέριον; Πιθανόν. Ἀλλὰ τότε τὸ ἀποτέλεσμα λαμπάδος θὰ ἀπέβαινε μᾶλλον ἐπικίνδυνον. Ἄς ἀναλογισθῶμεν τί ἠδύνατο νὰ συμβῇ ἐὰν παιδίον κρητοῦν τοιοῦτον ἄθυρμα καὶ πλησιάζον αὐτὸ εἰς τὸ πρόσωπον, προσήγγιζεν εἰς λαμπτήρα. Ἐκτὸς τῶν καυμάτων, δὲν θὰ ἐκινδύνευον καὶ αἱ μικραὶ καὶ τρυφεραὶ χεῖρες του, ἀποτελοῦσαι ἐπιφανείαν ἀνθισταμένην εἰς τὴν πυροσφορτικῆν; Τέλος παραπέτασμά τι ἢ ἄλλο λεπτὸν ὕφασμα δὲν ἠδύνατο νὰ πυρποληθῇ καὶ καταστῇ ἀρχὴ πυρκαϊᾶς; »

Τ' ἀνωτέρω λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν οἱ γονεῖς τῶν παιδίων, ἄς προσέχωσι.

Ὁ Βίσμαρκ περὶ Ρώσων. — «Ἐν τῇ Γερμανικῇ Ἐπιθεωρήσει» περιέχεται τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτον, πεμφθὲν αὐτῇ ὑπὸ τινος ἀνταποκριτοῦ τῆς.

Ὁ Βίσμαρκ ἦτον ἄλλοτε πρεσβευτῆς τῆς

Πρωσσίας ἐν Πετροπόλει. Ἡμέραν τινα περιέριεμε παρὰ τὴν ἔχθρην τοῦ Νεῦα τὴν ἀμαξάν του, ὅπως ἐπιβῆ αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἤθελε νὰ γείνη καταφανὴς ἡ παρουσία του, ἀπεσύρθη εἰς τι ἀπόκεντρον μέρος. Αἴφνης μουζικός τῆς ἐσχάτης τάξεως, πλησιάσας, ἤρξατο περιφερόμενος περὶ αὐτόν. Ὁ Βίσμαρκ ἀνησυχεῖ μὴ θέλων νὰ θεαθῇ τοιαύτην ἔχων συνοδείαν. Προσεκάλεσε λοιπὸν τὸν Μουζικὸν ν' ἀπέλθῃ, ἀλλ' ἐκεῖνος ἐμειδίασε χλευαστικῶς καὶ ἠρνήθη διαρροήδην νὰ ὑπακούσῃ, ἐνατενίσας αὐτὸν ἐπὶ τὸ προκλητικώτερον. Ὀργισθεὶς τότε ὁ Βίσμαρκ, ἔλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ περιλαίμιου καὶ ἀπόθησεν αὐτὸν τόσῳ βιαίως, ὥστε σφάλων ἐκεῖνος προὐχώρησε βήματά τινα καὶ εἶτα ἔπεσεν ἐκτάδην χαμαί, κραυγάζων συγχρόνως:

— Συγγνώμην, κύριε. Ἐχὼ ἄδικον! Τὸ ὁμολογῶ.

Διηγούμενός ποτε ὁ Βίσμαρκ τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο, προσέθηκε:

— Τοιοῦτοί εἰσιν οἱ Ρῶσοι πάντες ἐν μέρει καὶ ἐν συνόλῳ. Ἀμα προσενεχθῆς πρὸς αὐτοὺς δραστηρίως, οὐ μόνον ὁμολογοῦσι τὸ λάθος των, ἀλλὰ καὶ εὐχαριστοῦσι σοὶ ἐπὶ τῇ τιμωρίᾳ.

Τὰ χρήματα. — Τὴν ἐξῆς ἰδέαν ἐξέφρασεν ὁ Logau περὶ χρημάτων.

«Τί λοιπὸν χρησιμεύουσι τὰ χρήματα; Ὁ μὴ ἔχων αὐτὰ στερεῖται θάρρους· ὁ ἔχων αὐτὰ εἶναι ἀνήσυχος· ὅστις δ' εἶχε καὶ τὰ ἔχασεν, εἶναι μελαγχολικός».

Ἀρασκαφαί. — Ἐν Ἰτίκῃ, πόλει τῆς Ἀφρικῆς, ἀνεκαλύφθησαν εἰς δύο μέτρων βάθος, νὰὸς ὥραϊος τοῦ Ἡρακλέους· ἀγαλμά τι αὐτοῦ, ἐκ λευκοῦ μαρμάρου, ἀριστούργημα τέχνης· εἰς Βάκχος φυσικοῦ μεγέθους, ἐπίσης ἐκ λευκοῦ μαρμάρου· καὶ ἀξιοθαύμαστα τινα ψηφιδωτά. Ἐσχηματίσθη

ἐκ φιλομούσων, ἥτις κατέθηκε τ' ἀναγκαῖα
κεφάλαια πρὸς ἀρχαιολογικὴν διερεύνησιν
τοῦ ἐδάφους, ἐνθα ἄλλοτε ἠγείρετο ἡ ἀρχαία
πόλις Ἰτίκη, ἐν ἣ ἔφονεῦθη Κάτων ὁ Οὐτι-
κός.

ΤΟ ΙΟΝ.

(κατὰ τὸν Gōthe)

Ἴον ὥραϊόν ἔθαλλεν ἐντὸς τερπνοῦ λειμῶνος,
εἷς ἑαυτὸ δὲ ἔκλινεν· ἄγνωστον ὄλωσ ἦτο.
Νεάνις ἀφνης θελκτικῆ, ἐν μέσῳ τοῦ ἀνθῶνος
Ἐνεφανίσθη· μ' ἔλαφρόν τὸ βῆμα ἐκινεῖτο,
Πρόσωπον εἶχε χάριεν καὶ ἄδουσα εὐφώνως,
Μὲ χάριν περιήρχετο τὰ μέρη τοῦ λειμῶνος.

Τὸ Ἴον εἶπ' ἐν ἑαυτῷ: «Ἄχ! κάλλος ἐάν εἶχον!»
» Ἄν ἄνθος ἤμην ἄριστον στιγμὴν τὸ τάλα μίαν,
» ὅτ' μ' ἔδραπεν ὁ ἄγγελος αὐτὸς καὶ ὅτ' κατεῖχον
» θέσιν κ' ἐγὼ στὸ στήθος της τ' ἀφρόεν ἔρασμαίαν...
» ὅτ' μ' ἔθλιβε γλυκύτατα, ἤδ' ὅτ' μ' ἔθεώρει,
» καὶ εἶτα ὅτ' μ' ὠσφραίνετο ἡ γλυκύτατ' ἰσχύρη»...

Ἄλλ' ὅμως ἦλθ' ἡ τρυφερὰ νεάνις πρὸς τὸ Ἴον,
καὶ ἀπροσέκτως τὸ πατεῖ!... Τὸν κάλυκα τοῦ κλίνει...
Ἄπέθανε τὸ δυστυχές... καὶ ἐκφωνεῖ δακρῶν:
» Ἄς ἀποθάνω | θάνατον μοι ἔδωκεν ἐκείνη!
» Ἐάν αὐτὴ δὲν μ' ἔδραψε, δὲν μ' ἔθηκ' εἰς τὸ στήθος,
» Ὅ πούς αὐτῆς κἀν ἔγεινε τοῦ μνήματός μου λίθος»..

Ο ΖΗΛΟΥΤΥΠΟΣ.

(Κατὰ τὸν Heine)

Εἶναι σάπφειροι, ὦ νέα, οἱ μεγάλοι ὀφθαλμοί σου,
οἱ γλυκεῖς κ' ἐρωτικοί.
Ἔ! τρισευτυχῆς ἐκεῖνος, ὅστις δρέφει ἐκ ψυχῆς σου
βλέμμα ἀπ' αὐτῶν γλυκύ.

Εἴν' ἀδάμας, ἐξ οὗ λάμψις ἐπιχέεται μεγάλη
εἰς τὸν εὐτυχῆ θνητόν.
Ἡ καρδία σου, ὅποταν δι' ἐκεῖνον θερμῶς πάλλῃ
ὑπὸ τρυφερὸν μαστόν.

καὶ κοράλια δροσώδη εἶν' τὰ εὐσπμά σου χεῖλη
τὰ τοσοῦτον ποθητά.
Ἔ! τρισευτυχῆς ἐκεῖνος, εἰς ὃν ἔρωτα, ὦ φίλη,
ἠμολόγησας μ' αὐτά!

Ἄν ἐγνώριζα τὸν τόσῳ εὐτυχῆ θνητόν... ὅποια
τόχη δι' ἐμέ! Μ' ἄρκει
Νὰ τὸν εὖρω εἰς τὸ δάσος... ἡ λαμπρὰ του εὐτυχία,
Ἔ! ὅτ' ἔληγεν ἐκεῖ!

ΛΥΣΙΣ

τοῦ ἐν τῷ προηγ. φυλλαδίῳ αἰνίγματος

Μάγος—Γάμος.

Λύσις τοῦ Γρίφου

Ἐν ἐπιχείρημα ἔχει πάντοτε ὁ ἀδικῶν.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Ὁλόκληρον μὲν εἶμαι μικρὰ ψυχαγωγία·
Ἀκέφαλον, θεότης ἐν τῇ μυθολογίᾳ.

ΓΡΙΦΟΣ

